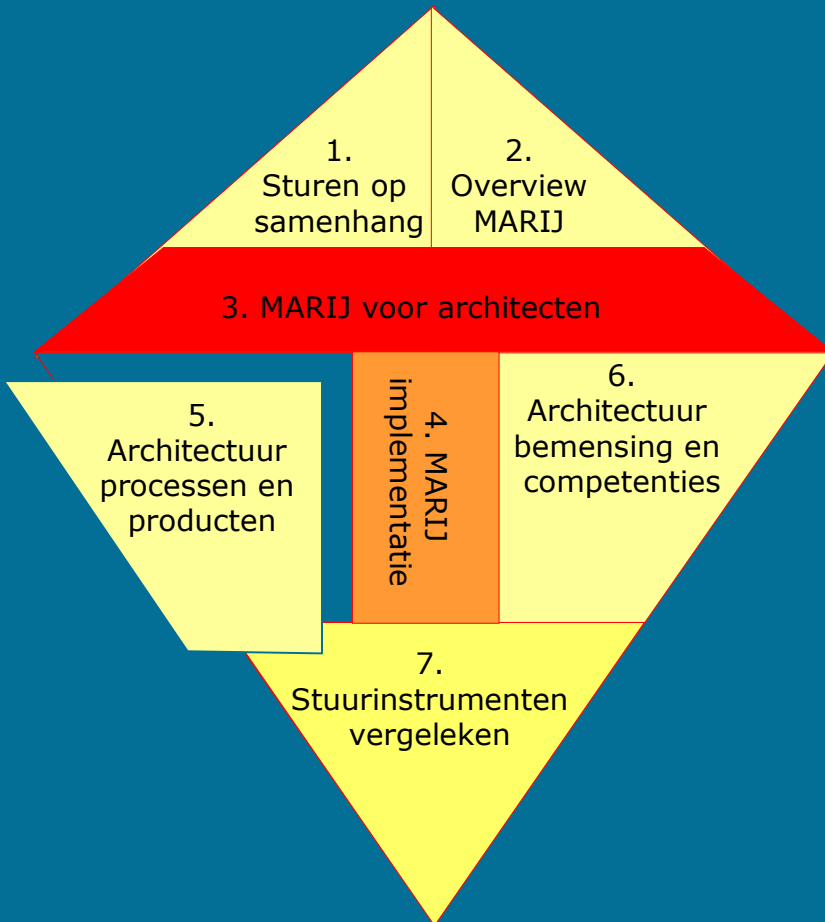

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Opleiding MARIJ Module 5

**“Enterprise Architectuur
processen en -producten”**

Leerdoelen / doelgroepen

3 niveau's van "leerdoelen":

1. bewustzijn ("awareness"), kunnen adopteren en uitdragen visie "sturen op samenhang" (bestuurders op hoogste niveau's: RvB leden[CIO's], directieleden, SG's, PSG's)

1. kennis (er "verstand van hebben") om de doeners van te kunnen aansturen, deelnemen aan architectuur-stuurprocessen c.q. de architectuurfunctie kunnen beoordelen (CIO's, lijn- en stafmanagers, beleidsmedewerkers, strategen, auditors, management- en business consultants)

1. kunnen toepassen architectuur o.b.v. grondige kennis (enterprise architecten, domein- en informatie architecten, programma- en projectmanagers, studenten)

Modulair opgebouwde cursus met building blocks, min of meer overeenkomend met de 3 leerdoel niveau's.

Doorlooptijd van bouwblokken: (+/-) ½, 1, 2, 4, 8 uur

Eindtermen module 5

Niveau:

- kennis genomen van
 - kunnen lezen van
 - begrijpen van ...
 - kunnen benoemen van ...
 - kunnen beïnvloeden ...
 - kunnen interpreteren...
- } **1**
- kunnen uitleggen ...van "sturen op samenhang" en de belangrijkste vertrekpunten
 - kunnen beheersen ... de functie "sturen op samenhang" i.r.t. de organisatiebesturing
 - kunnen toepassen van ... de processen die inhoud geven aan sturen op samenhang
 - kunnen begrijpen van ... de producten die inhoud geven aan sturen op samenhang
 - kunnen inrichten van de functie sturen op samenhang qua procesinrichting
 - draagvlak verkrijgen voor ...integrale benadering van programma's en -projecten
- } **2**
- kunnen toepassen van de processen die inhoud geven aan sturen op samenhang
 - kunnen opstellen van Enterprise Architectuur raamwerk
 - kunnen maken van ... elementen van samenhang, principes, kernmodellen, e.d.
 - praktisch kunnen werken metdeelnemende partijen t.b.v. een integrale benadering
 - inzicht in de competenties om ...
- } **3**

Onderdelen module 5 (leerdoelniveau 2,3; 4 uur)

1. Uitgangspunten “sturen op samenhang”
2. Onderdelen Enterprise Architectuurfunctie
3. Processen en producten Enterprise Architectuurfunctie
4. Voorbeeld producten Enterprise Architectuurfunctie
5. Wat ga ik vanmiddag hier mee doen?

Bronnen / hulpmiddelen

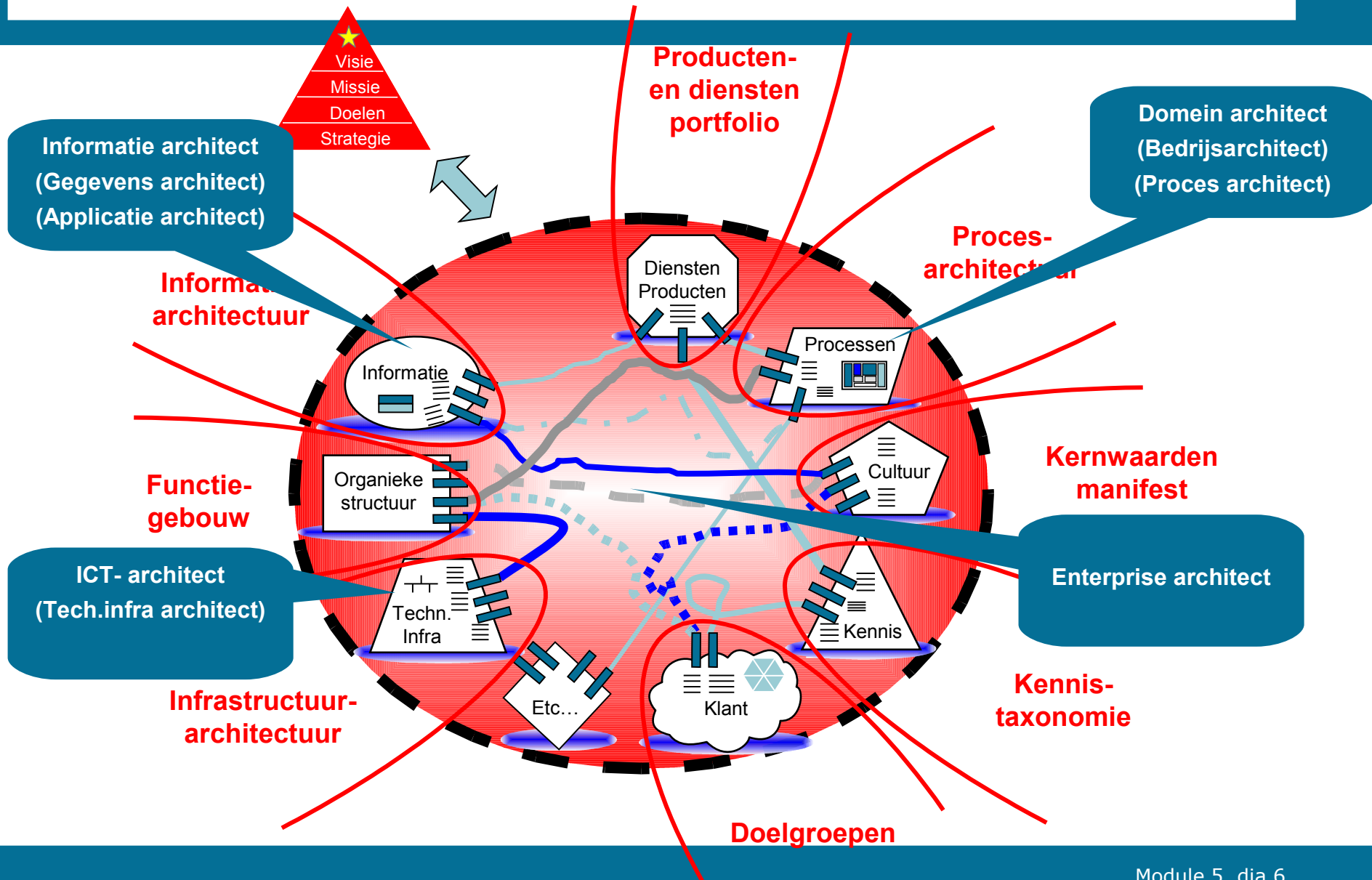
Bronnen:

- MARIJ 1.0
- The Open Group;Togaf
- Sogeti; DYA
- Ordina; GEA
- ABN AMRO
- Gemeente Enschede

Hulpmiddelen:

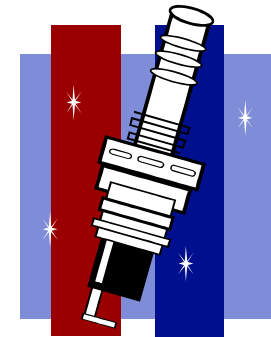
- Tekstboek: Sturen op samenhang op basis van GEA ¹⁾

Module benaderd vanuit Enterprise Architecture (E.A.)

Basismodel module 5: “Enterprise Architectuurprocessen en -producten”

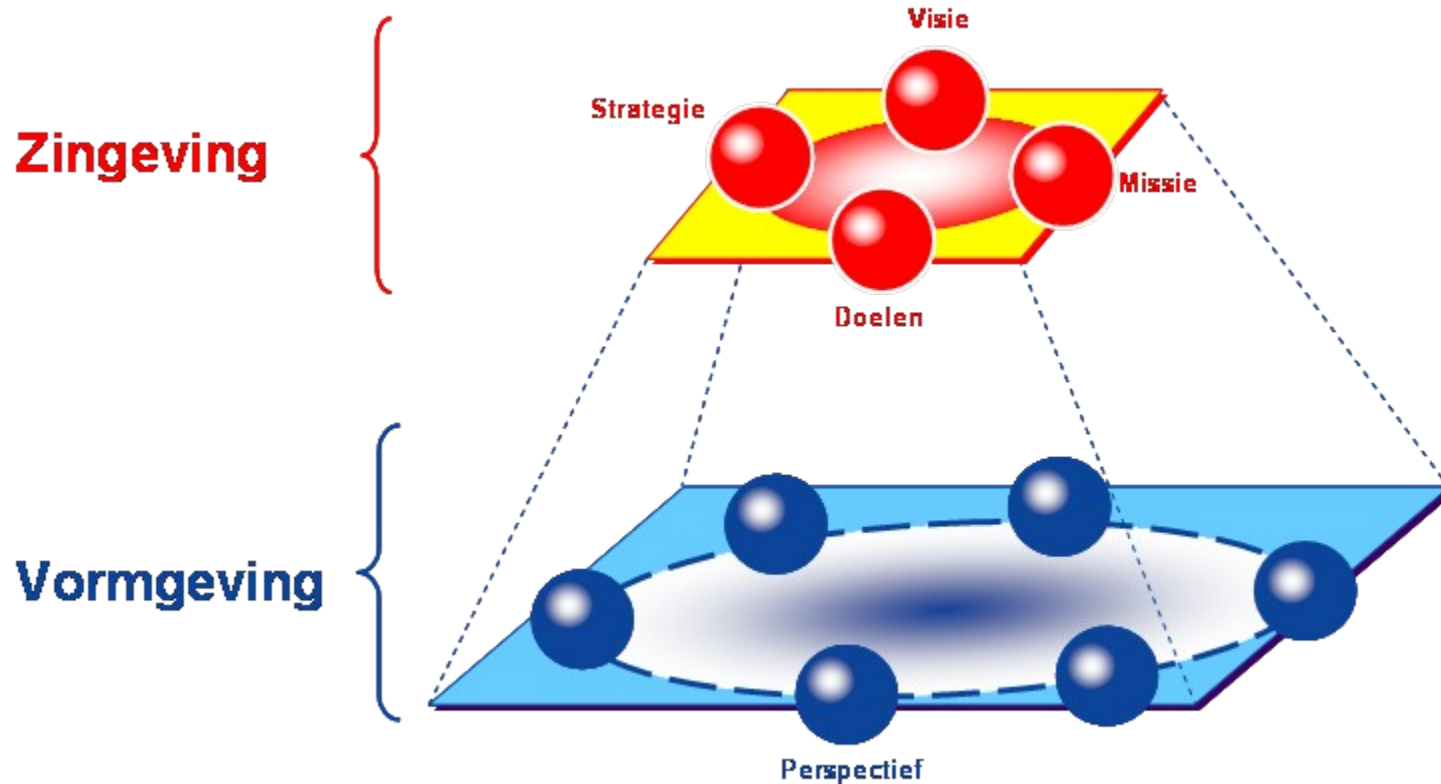
(1) Uitgangspunten “sturen op samenhang”

- “sturen op samenhang” tussen en in zin- en vormgeving
- integrale oplossingen voor majeure bedrijfsvraagstukken!
- ieder bedrijfsvraagstuk triggert één of meer besturingsprocessen

(1) Uitgangspunten:
"sturen op samenhang" tussen en in zin- en vormgeving

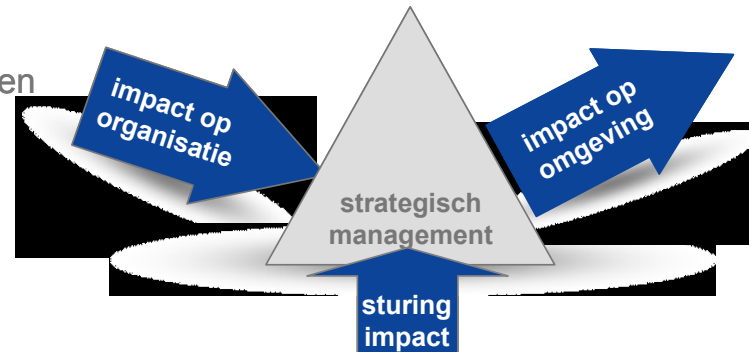

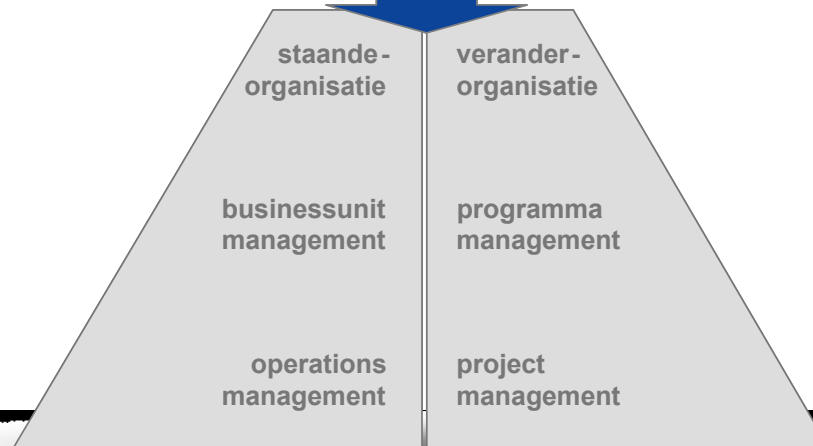
(1) Uitgangspunten: integrale oplossingen voor majeure bedrijfsvraagstukken!

- wetswijziging
- crises
- concurrentieverhoudingen
- vergrijzing
- SOX, BASEL II, IFRS
- MVO
-

- inefficiëntie
- klachten
- organisatievormgeving
-

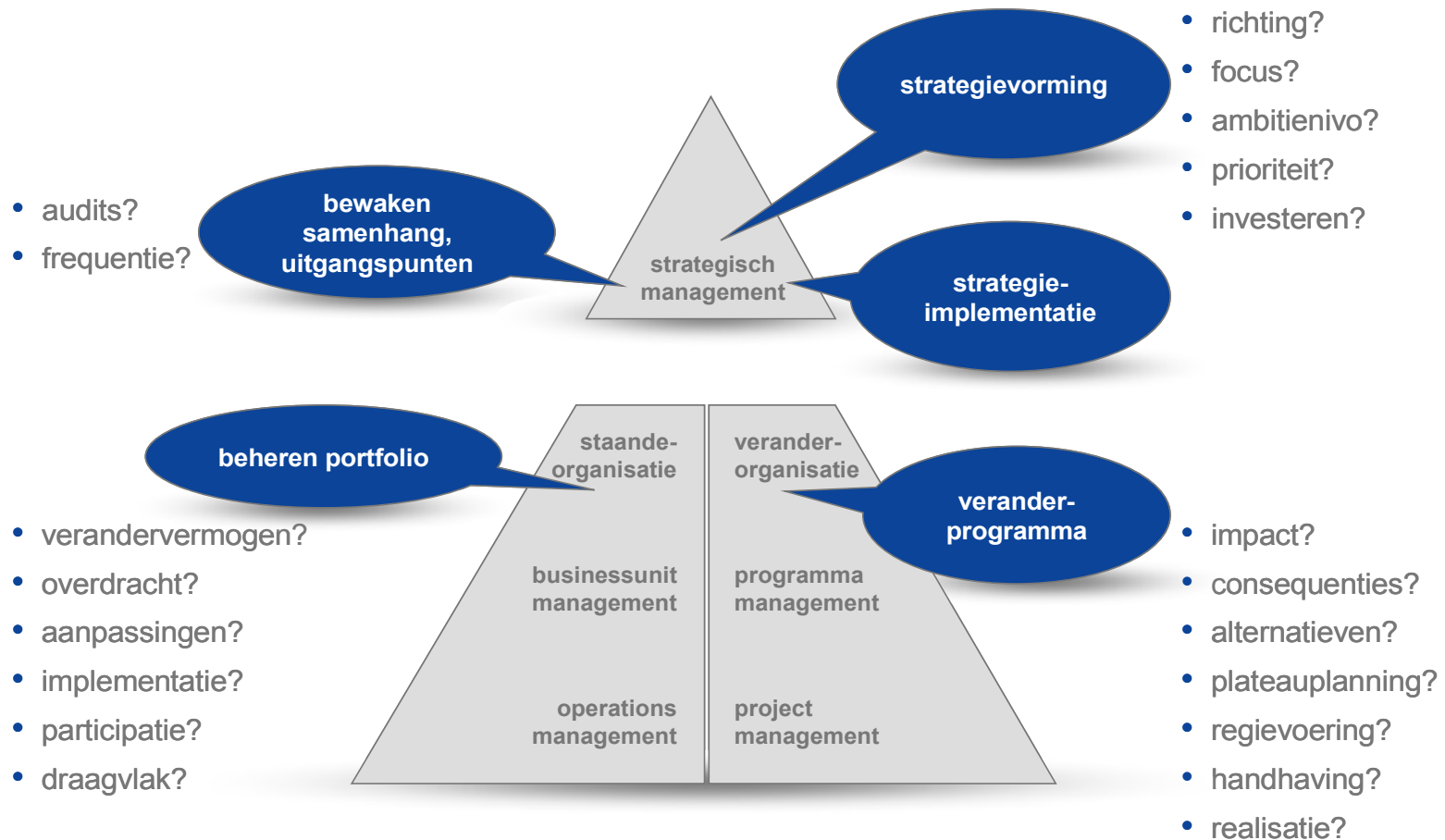
- klant in keten
- aangiften via web
- sneller op de markt
- concurrentievoordeel door kostenverlaging
-

- budgetoverschrijdingen
- normen/standaarden
- make or buy
-

(1) Uitgangspunten: ieder bedrijfsvraagstuk triggert één of meer besturingsprocessen

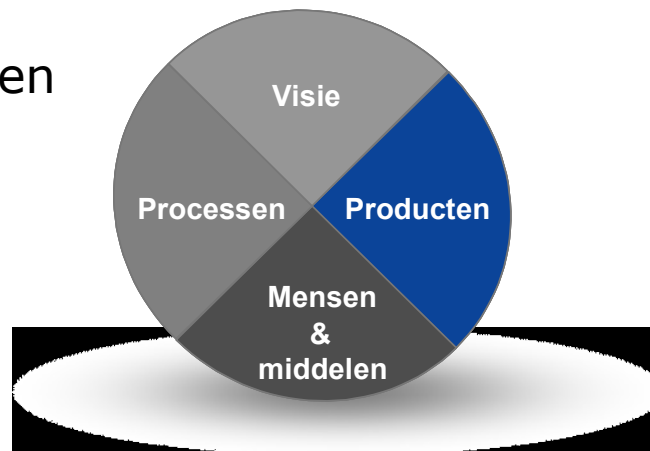
(2) Onderdelen Enterprise Architectuurfunctie

Visie

Processen

Producten

Mensen en middelen

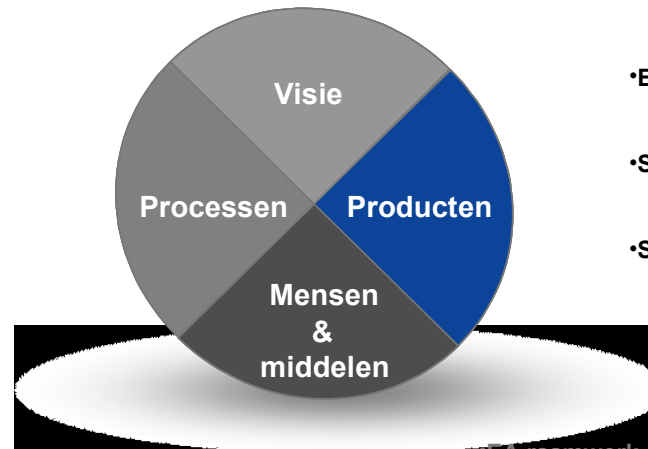

(2) Onderdelen Enterprise Architectuurfunctie

- Waarom EA?
- Wat zijn de belangrijkste uitdagingen die nu vragen om een EA-gestuurde aanpak?
- Wat is EA?
- Wat en hoe doet EA?
- Wat voor effecten sorteert EA?
- De plaats van EA?
- Hoe komt EA tot stand?

- Planningsprocessen
- Uitvoerende processen
 - Enterprise sturend
 - EA specialistisch
- Toetsende/bijsturende processen

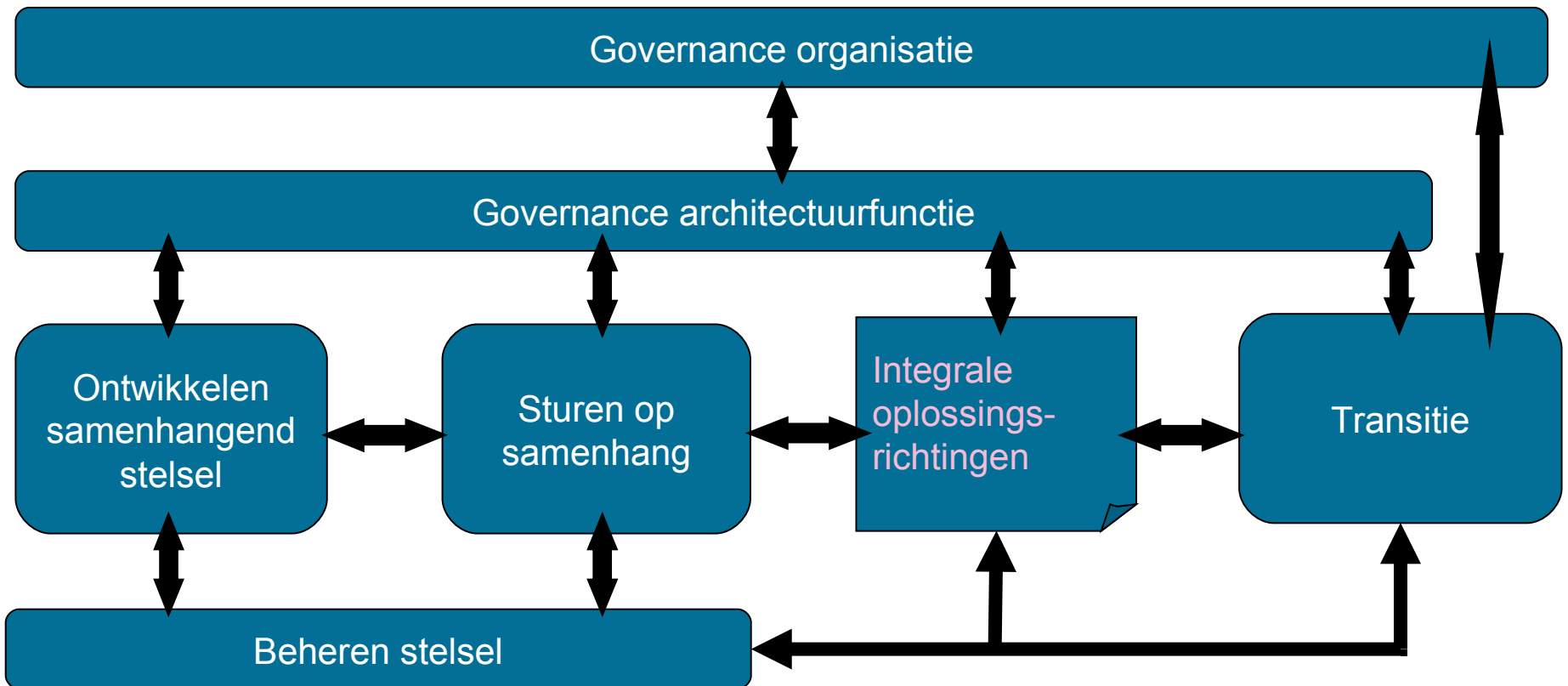
- EA governance producten
 - EA ontwikkelplan
 - EA evaluatieverslag
- Stuurproducten
 - Impactanalyses bedrijfsvraagstukken
 - Programma Start Architecturen (PgSA's)
- Specialistische producten
 - Principes, etc.
 - Modellen: processen, systemen, e.d.
 - Normen, standaarden

- Rollen
- Verantwoordelijkheden, bevoegdheden, taken
- Competenties:
 - Kennis en inzicht
 - Attitude
 - Vaardigheden

- EA raamwerk
- EA methode
- EA tools
- Sjablonen:
 - Architectuurscan
 - Programma Start Architectuur
 - Managementletters
 - Budgetteringsmodellen

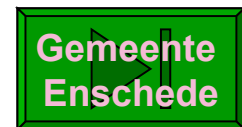
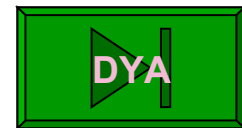
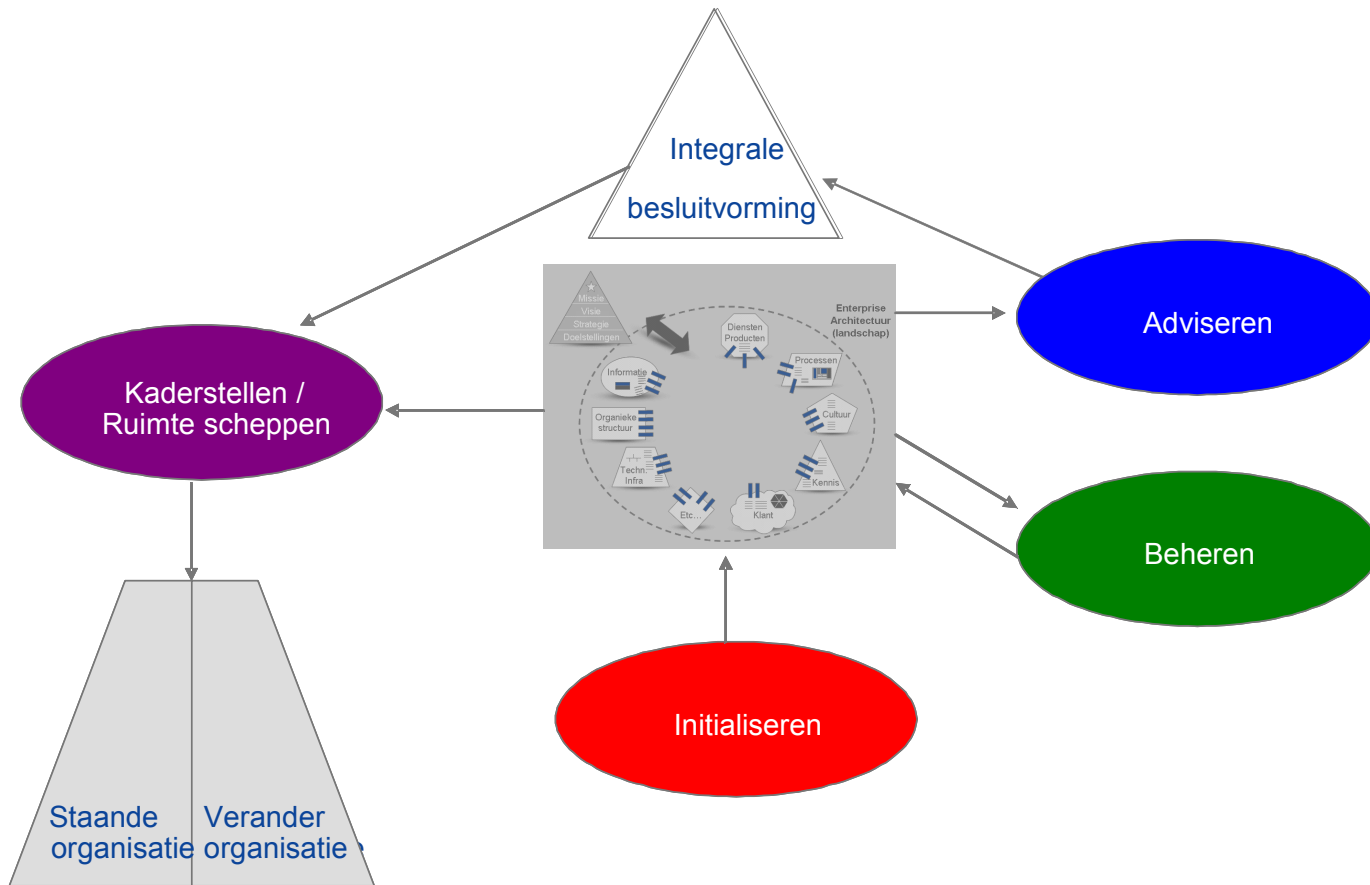

(2) Kernmodel processen architectuurfunctie

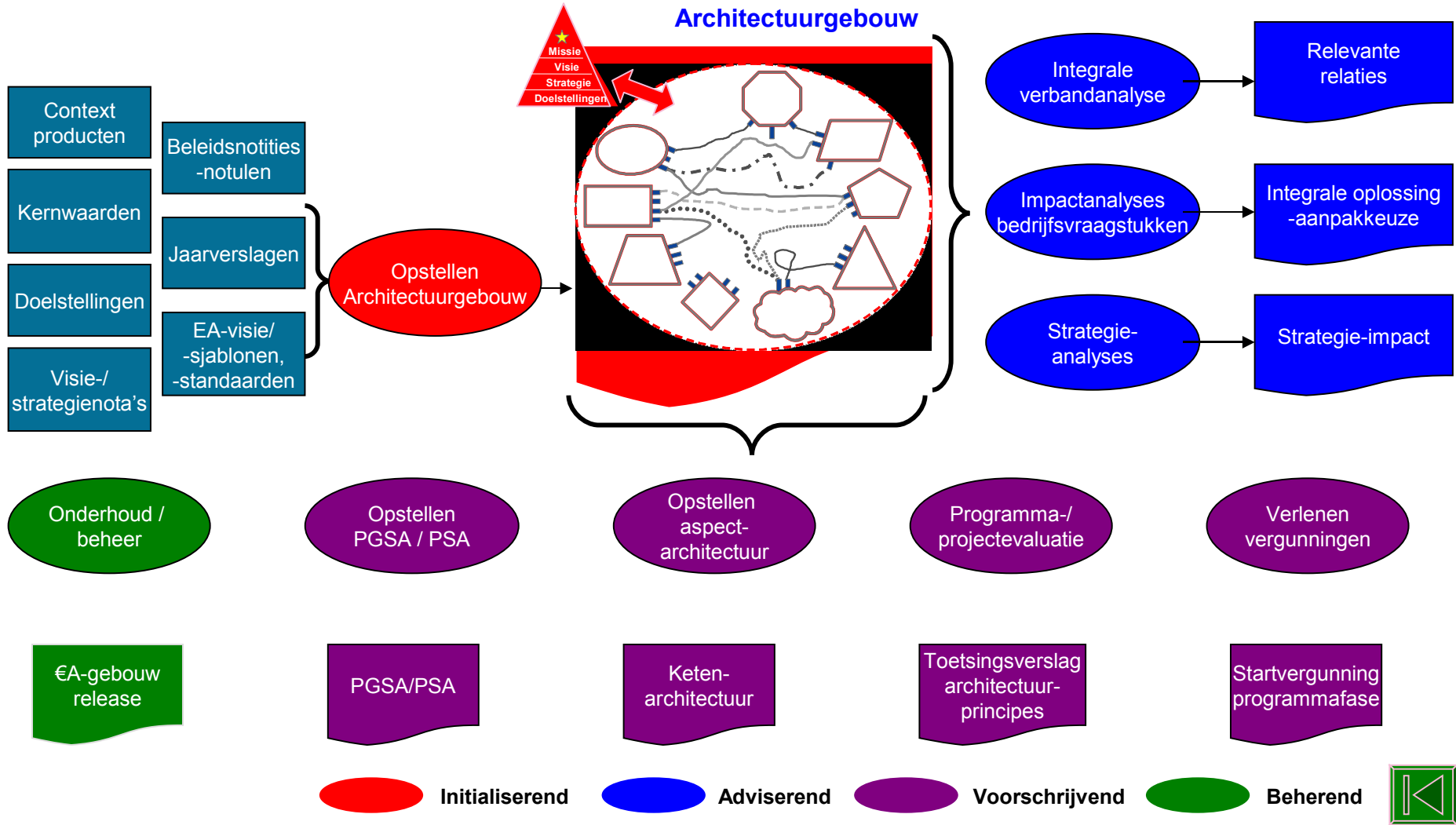

(2) Categorieën uitvoerende processen architectuurfunctie

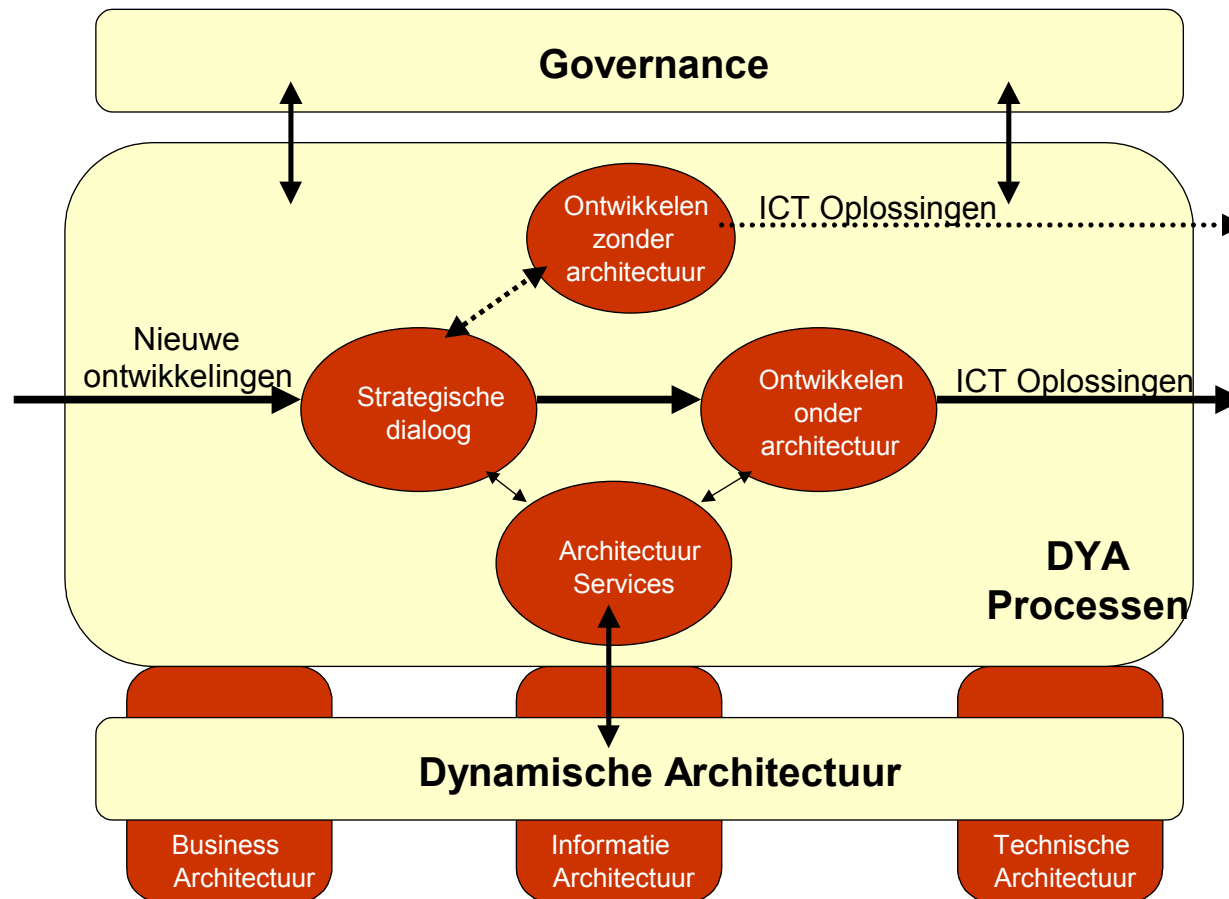

(2) Uitvoerende architectuurprocessen en -producten

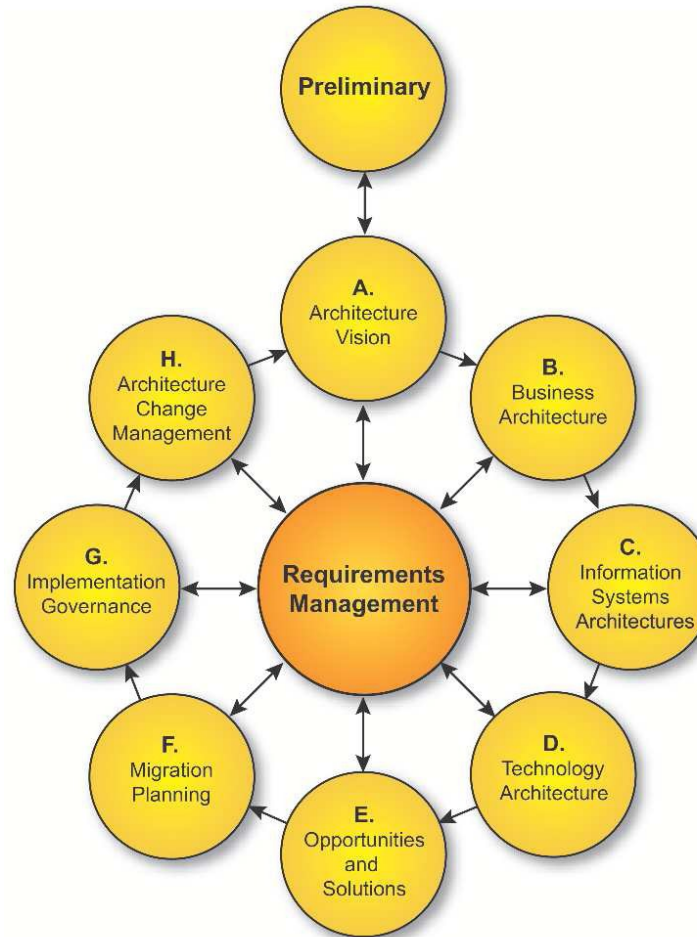
(2) Processen en producten volgens DYA

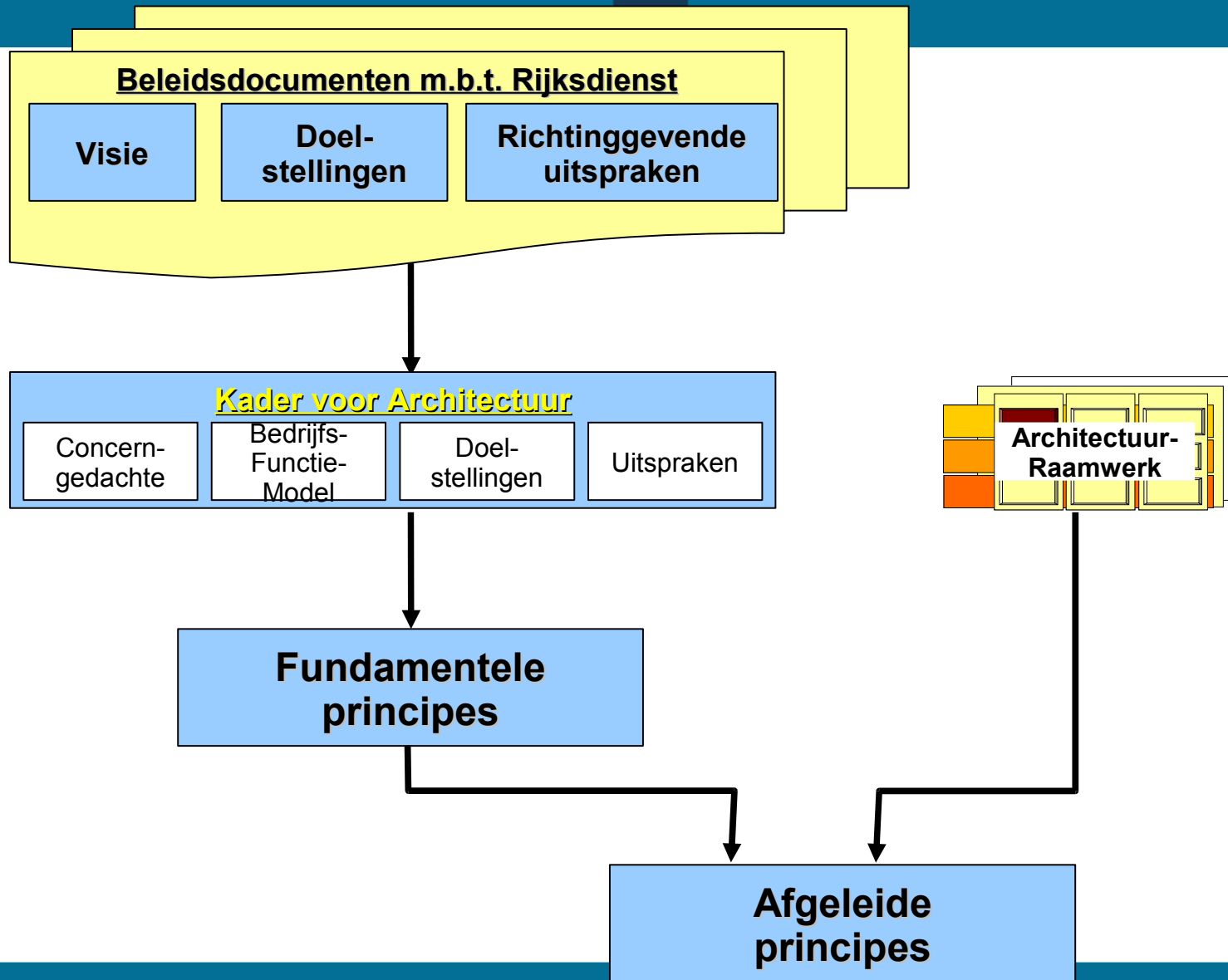

(2) TOGAF: The Open Group Architecture Framework

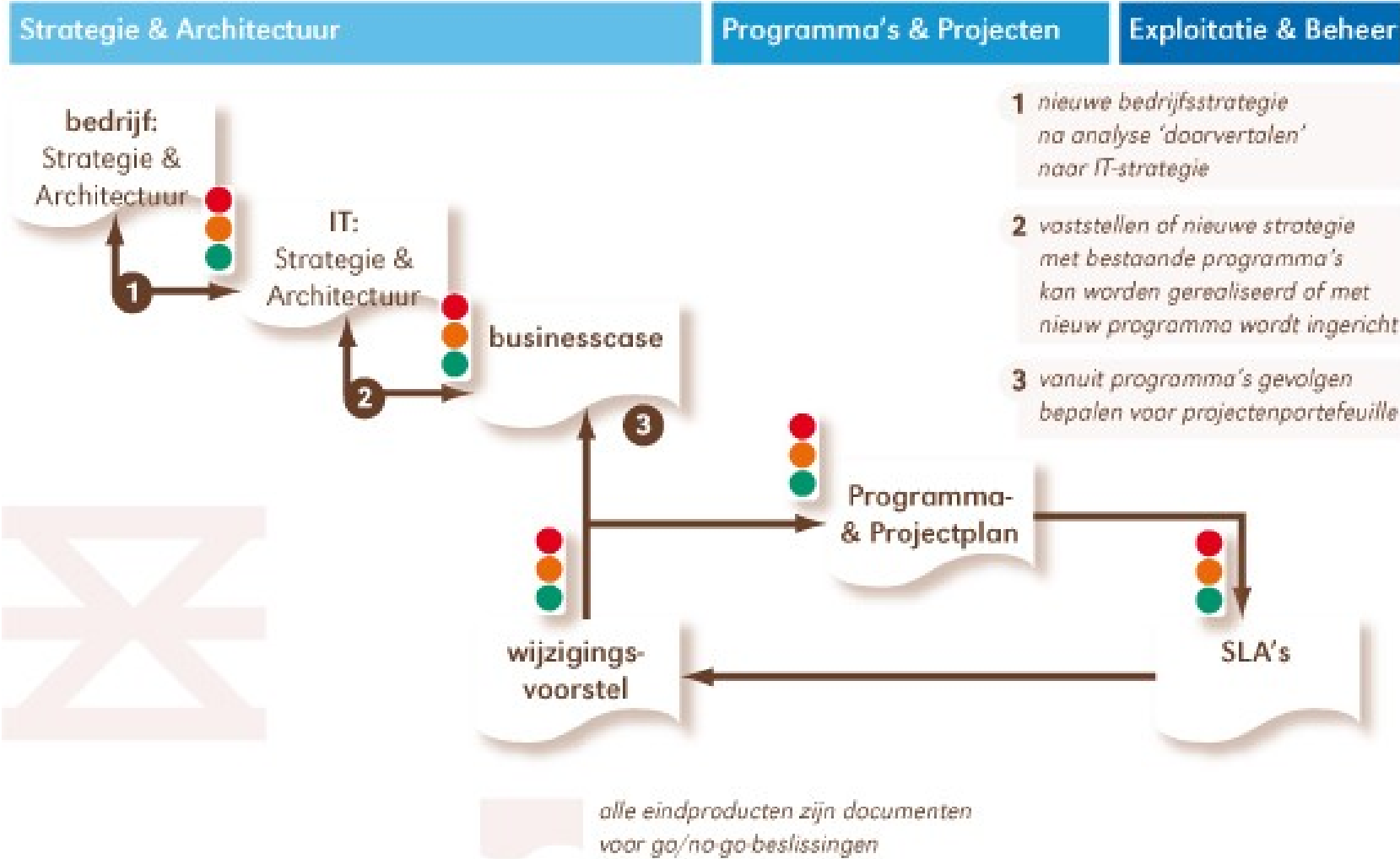
ADM – Architecture Development Method

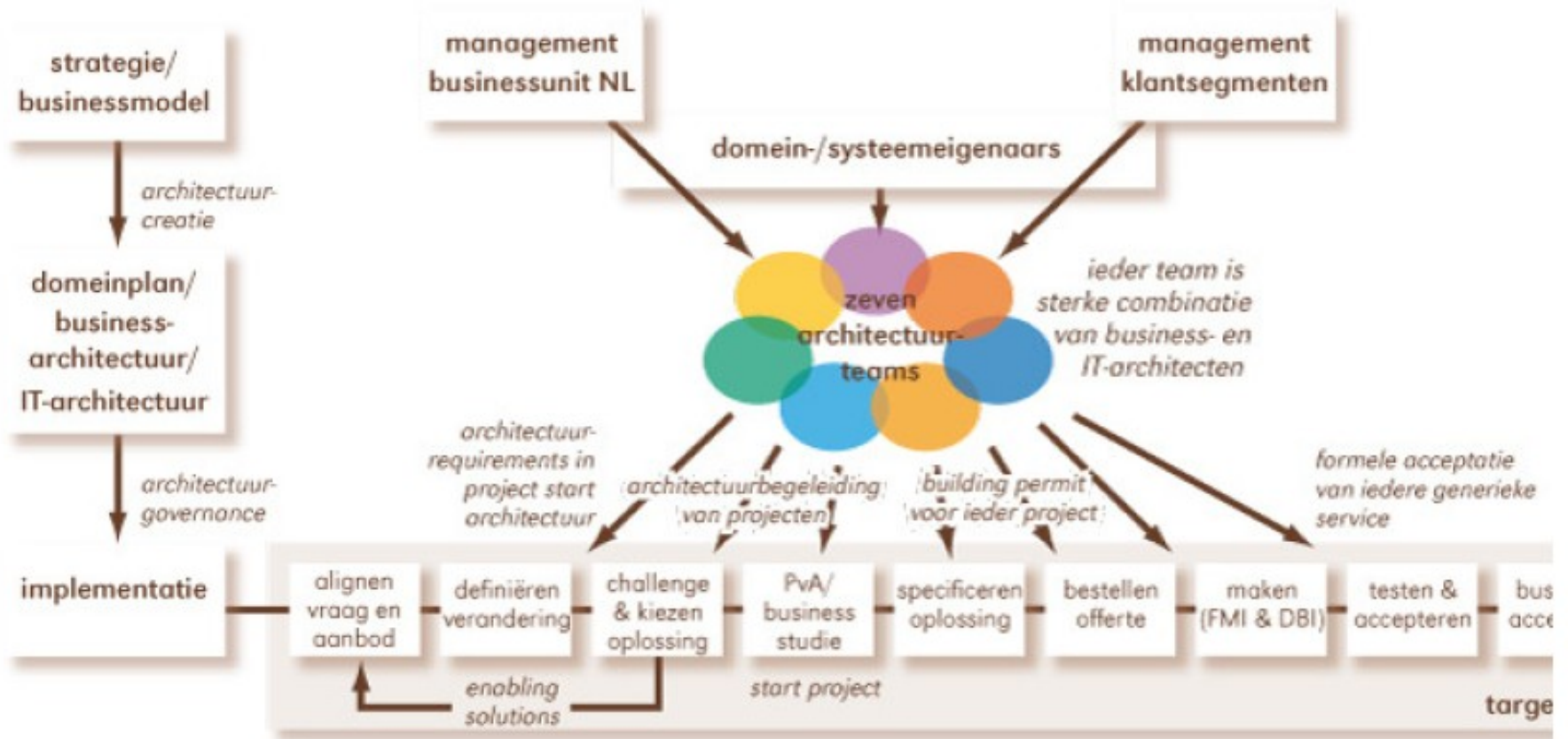
(2) Ontwikkelproces en metastructuur van MARIJ

(2) Architectuur en veranderproces Gemeente Enschede

(2) Inbedding van het architectuurproces in het bedrijfsproces ABN AMRO

(3) Processen en producten enterprise architectuurfunctie

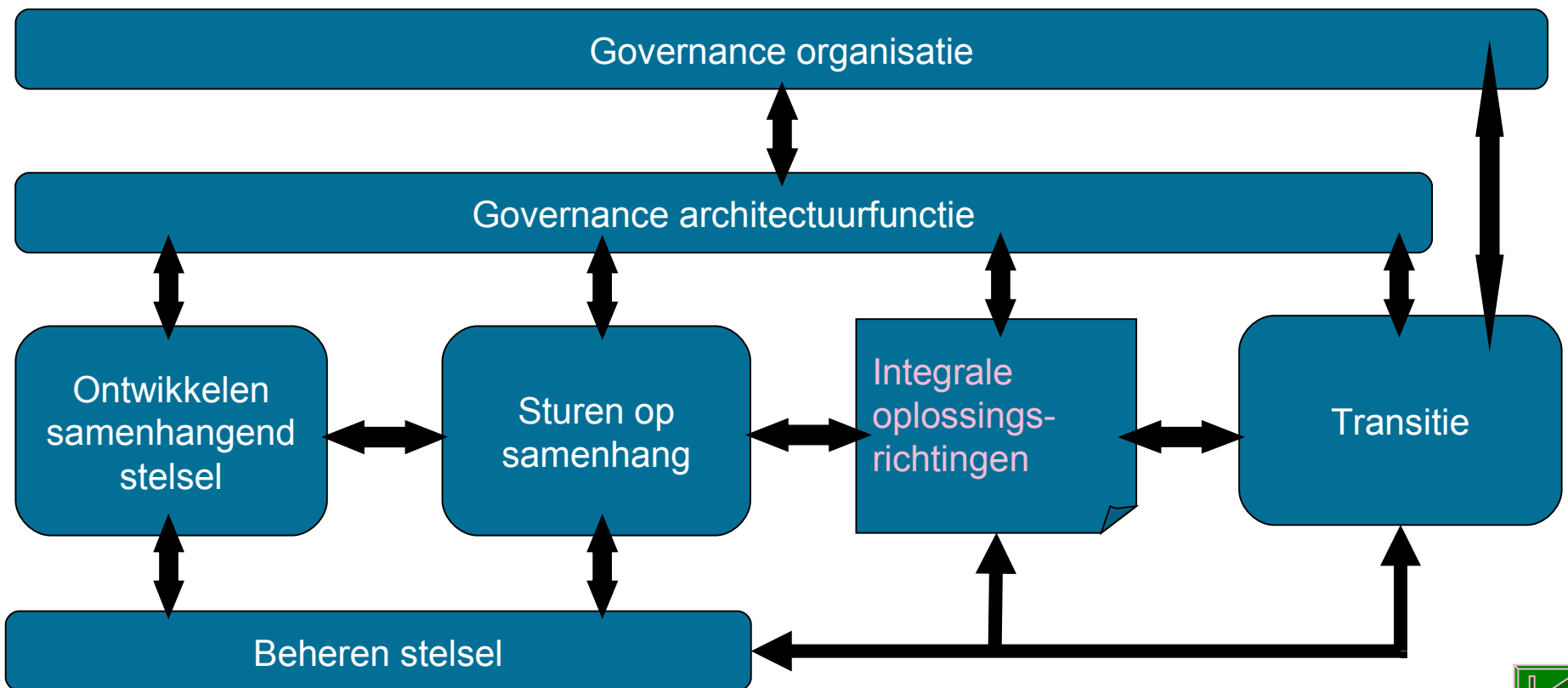
Kernmodel processen architectuurfunctie

- Ontwikkelen samenhangend stelsel
- Sturen op samenhang
- Beheren samenhangend stelsel
- Governance organisatie
- Governance Architectuurfunctie

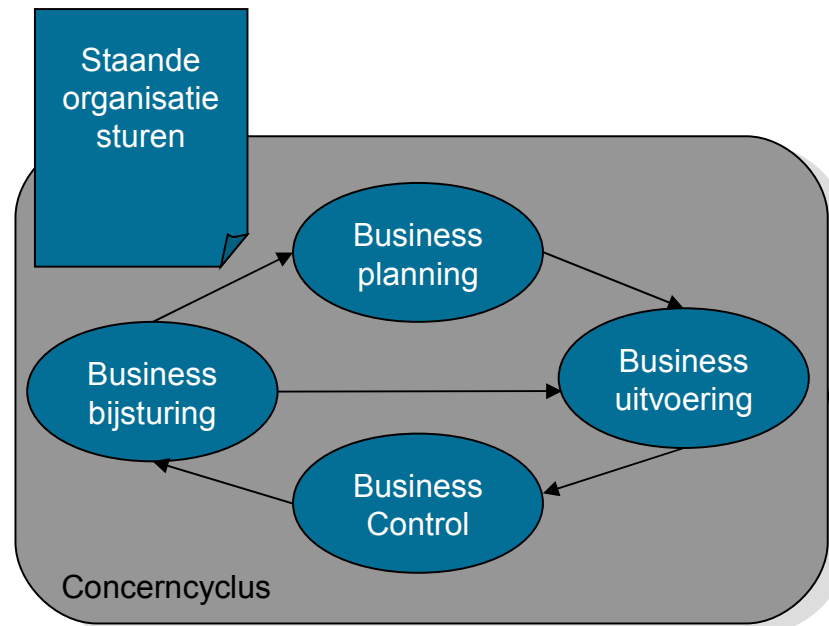

(3) Kernmodel processen architectuurfunctie

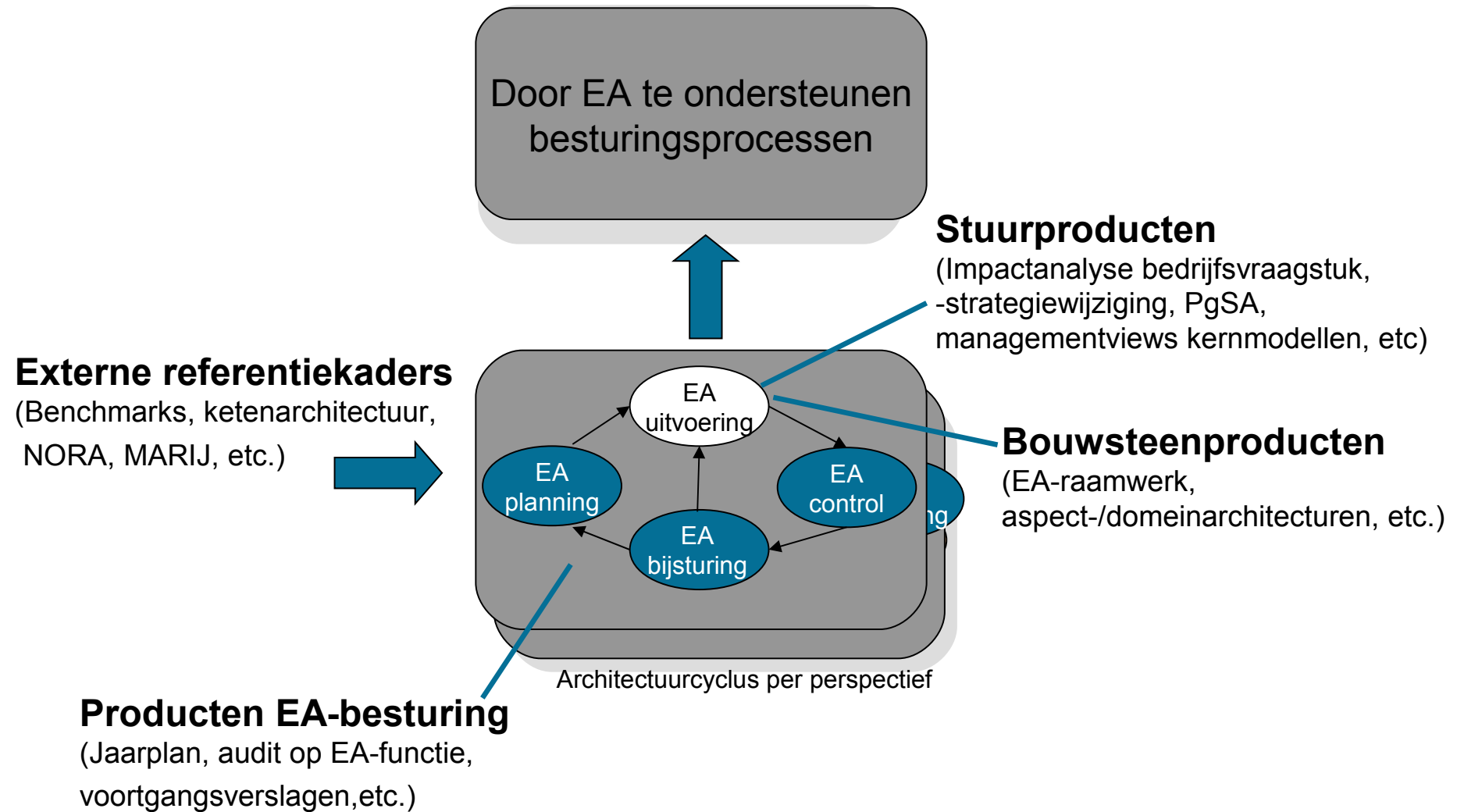

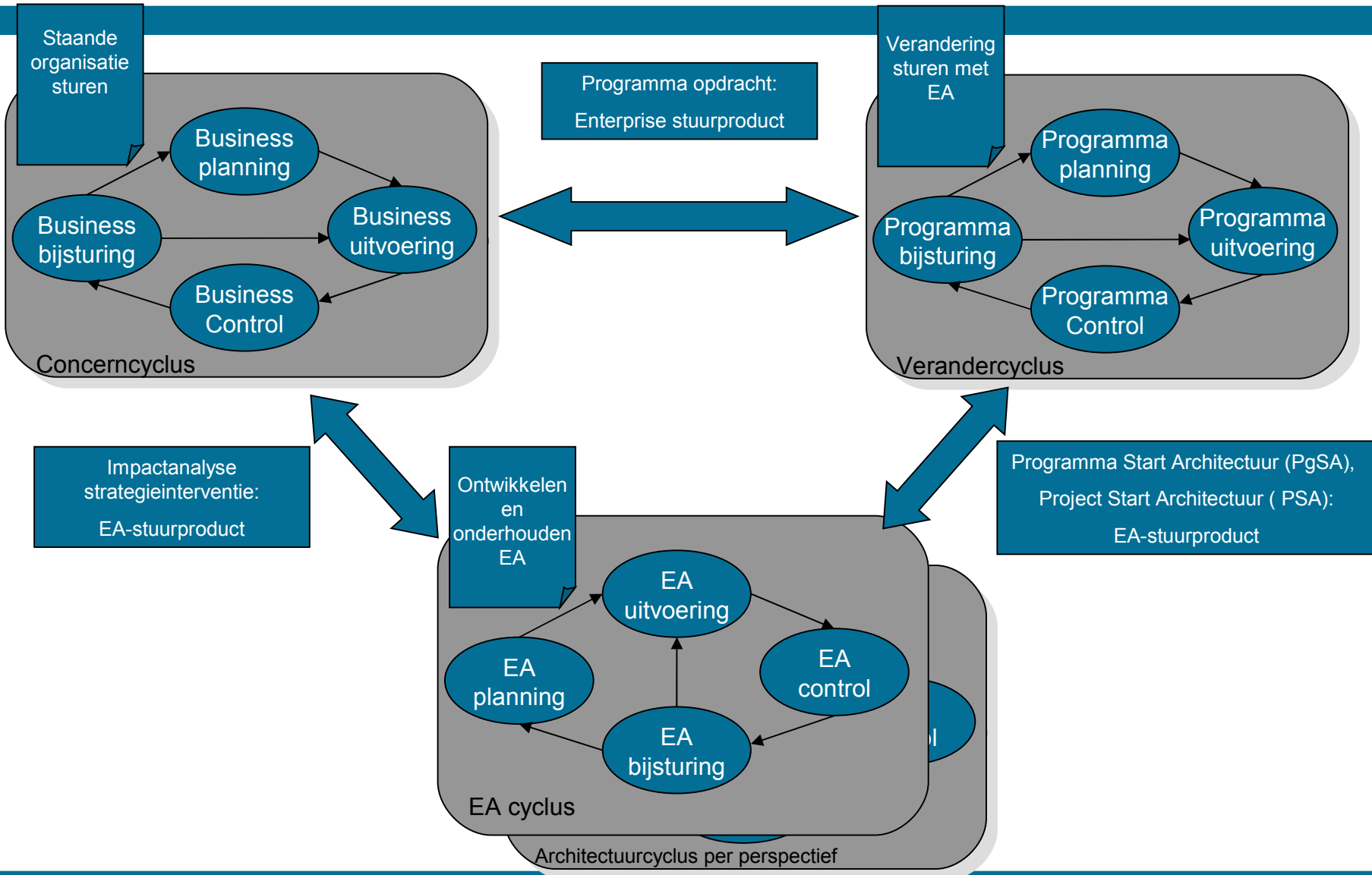
(3) Governance organisatie: regelkring besturen staande organisatie

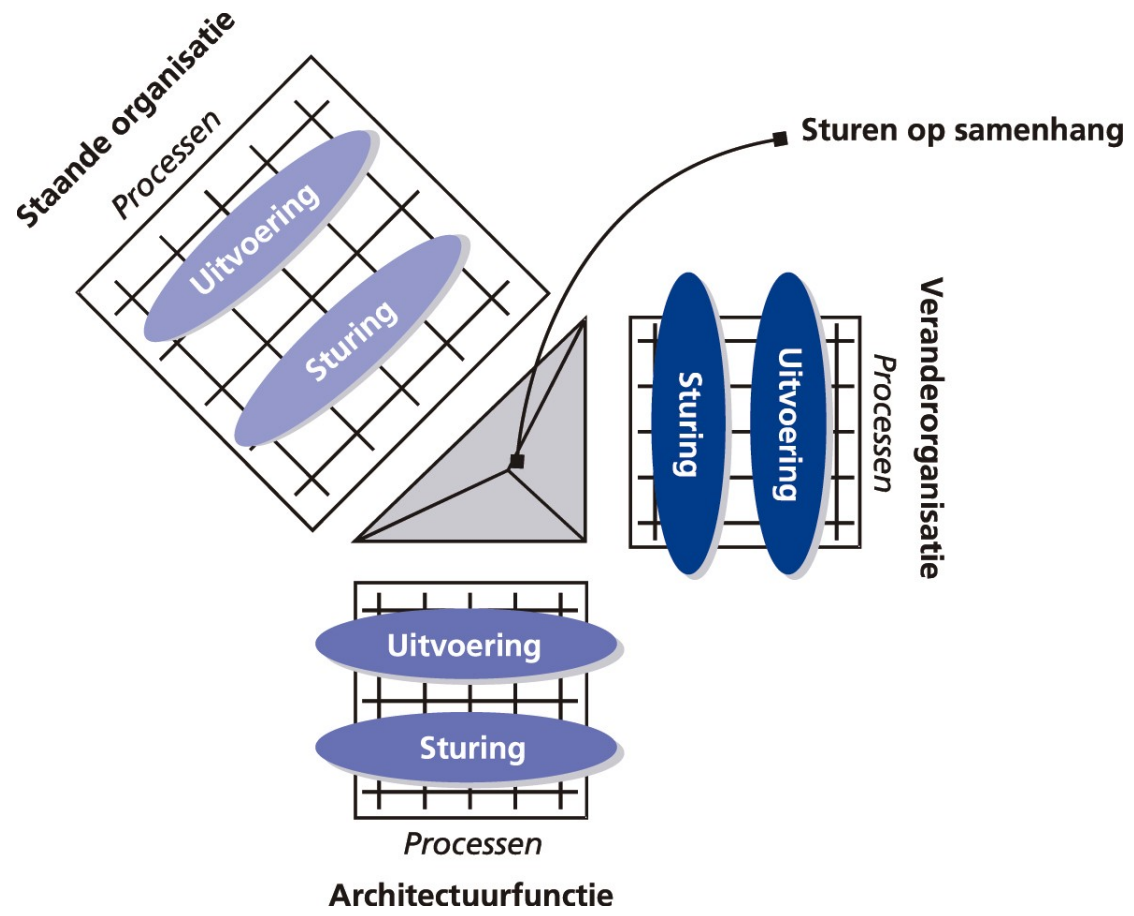
(3) Governance Architectuurfunctie: Overzicht architectuurprocessen en -producten:

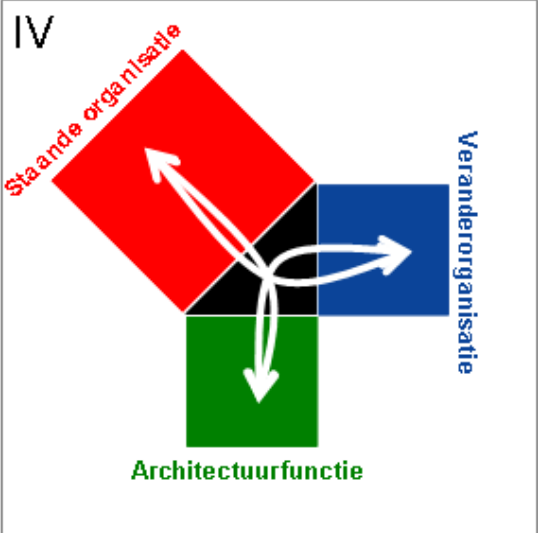
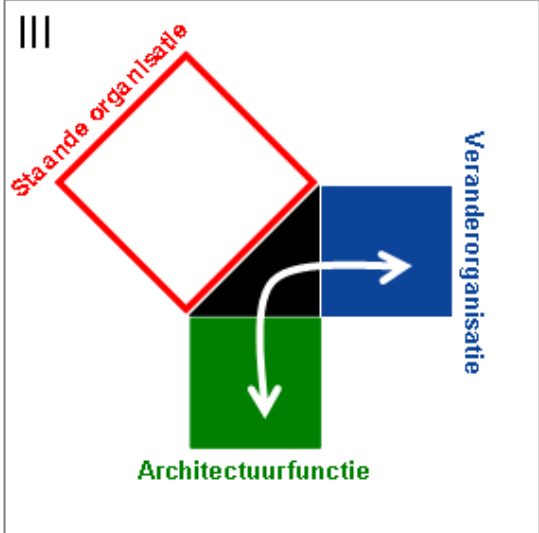
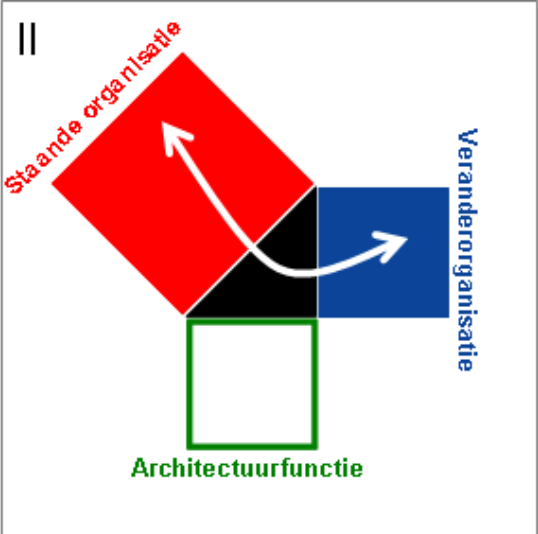
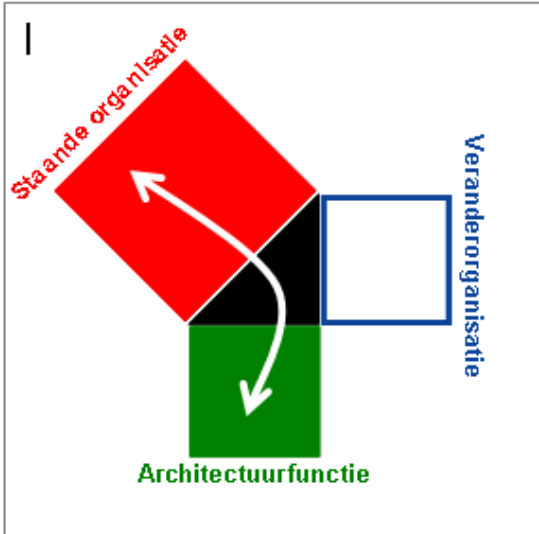
(3) Governance architectuurfunctie: samenhang organisatiebesturingsprocessen en architectuurprocessen

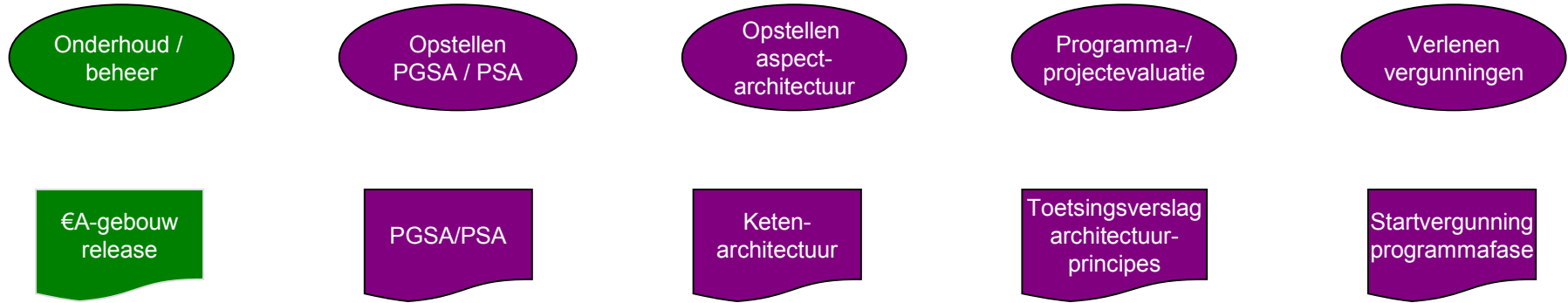
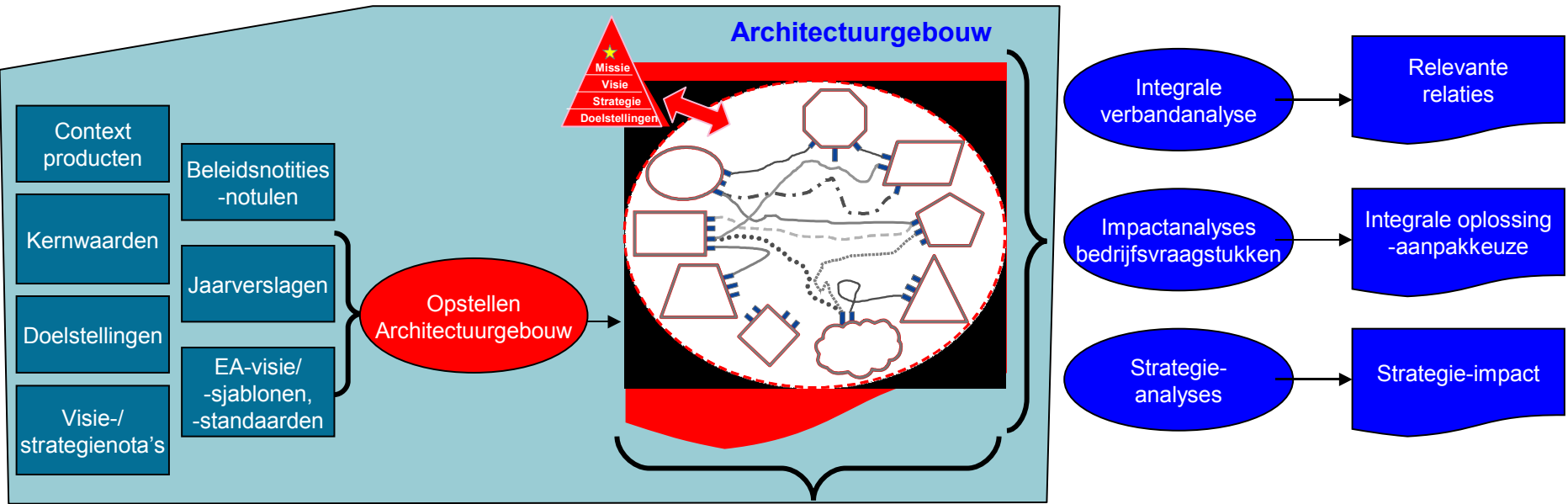
(3) Governance architectuurfunctie: rol architectuurfunctie in sturen op samenhang

(3) Governance architectuurfunctie: samenwerkingsverbanden tussen partijen

(3) Ontwikkelen samenhangend stelsel

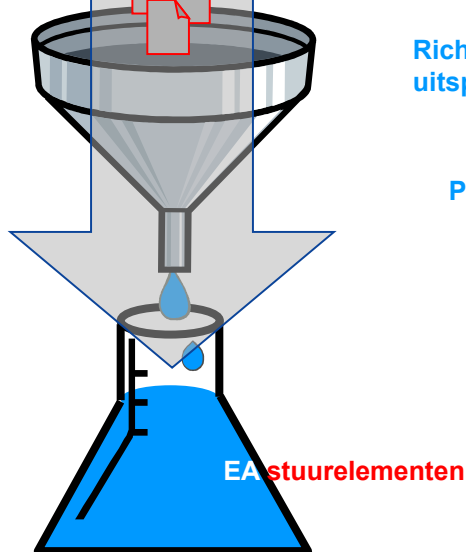
● Initialiserend
 ● Adviserend
 ● Voorschrijvend
 ● Beherend

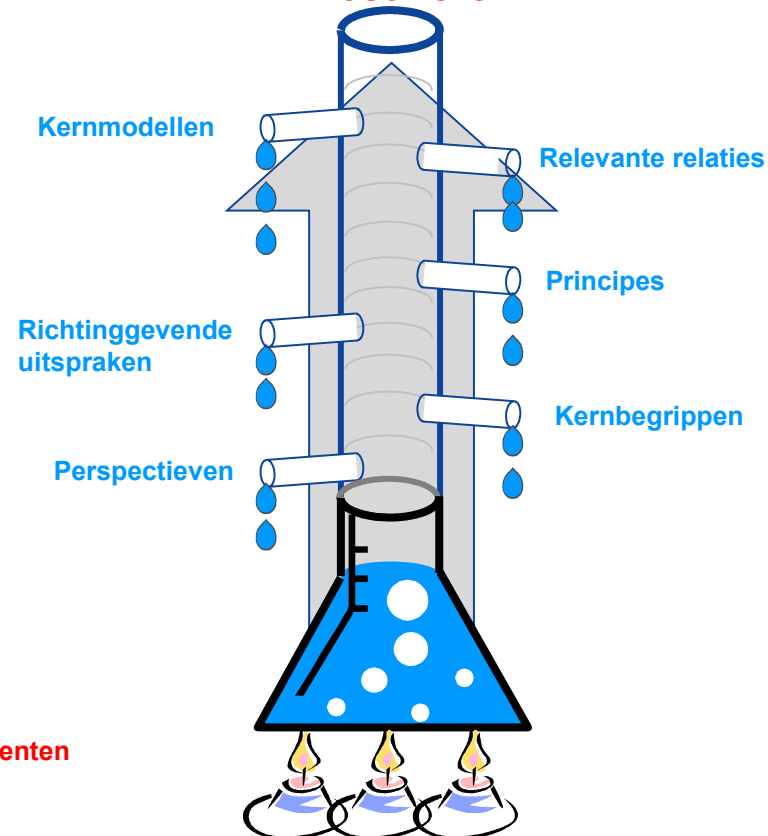
(3) Ontwikkelen samenhangend stelsel: 'filtreren' en 'destilleren'

1. Filtreren

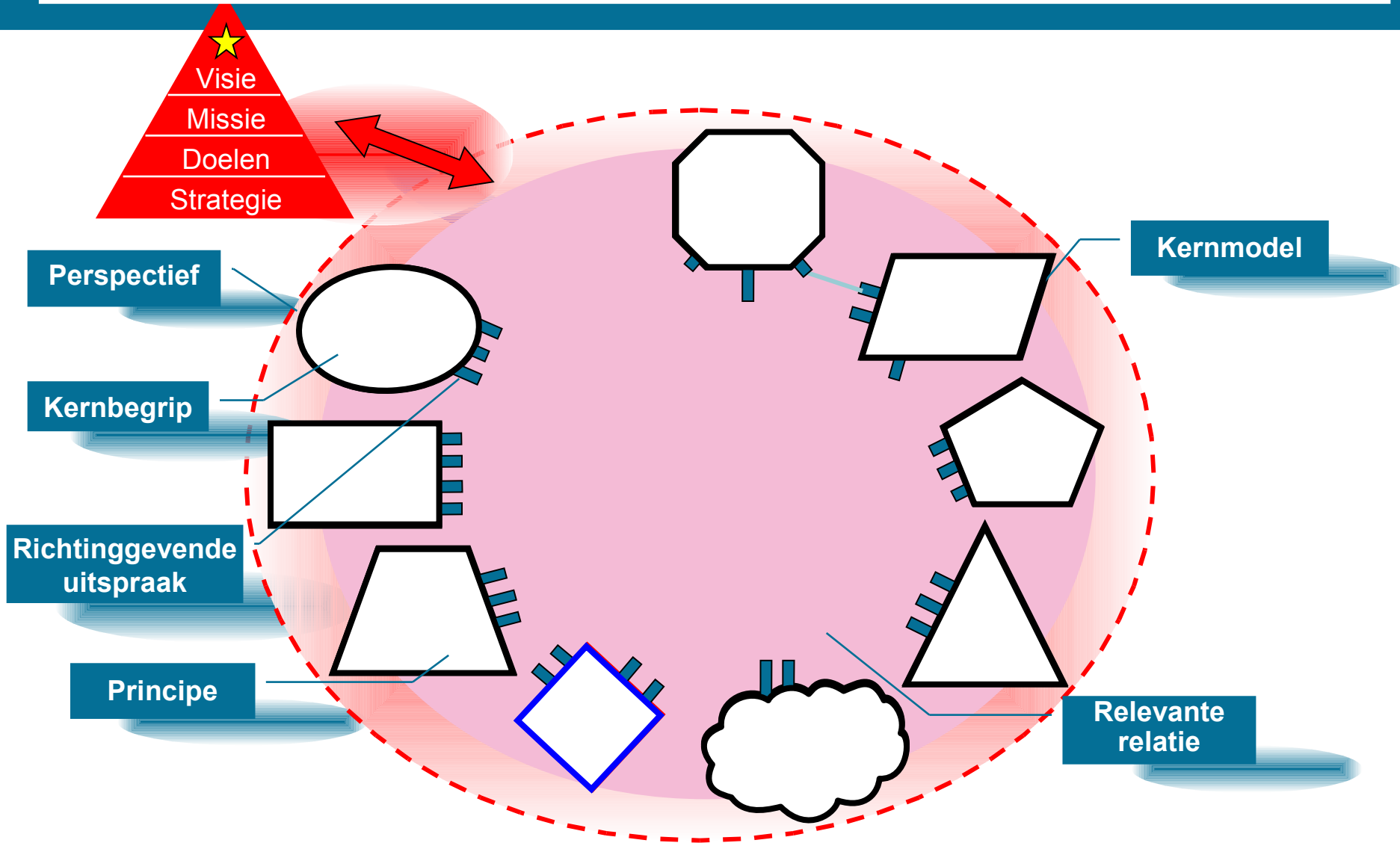
- Visienota's
- Directieverslagen
- Mission statements
- Beleidsplannen
- Informatieplannen
- Jaarverslagen
- Bedrijfsstrategie
- Etc.

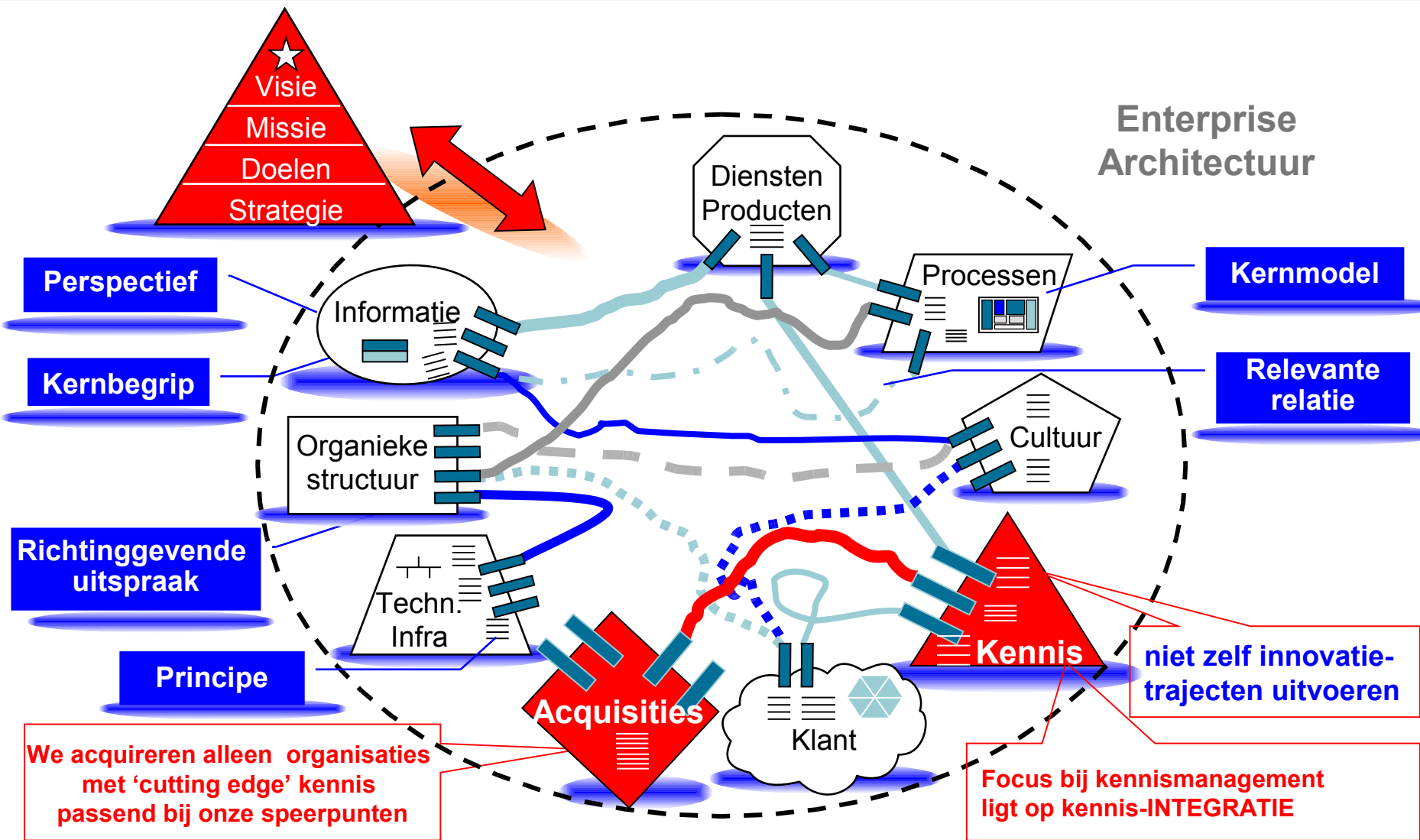
2. Destilleren

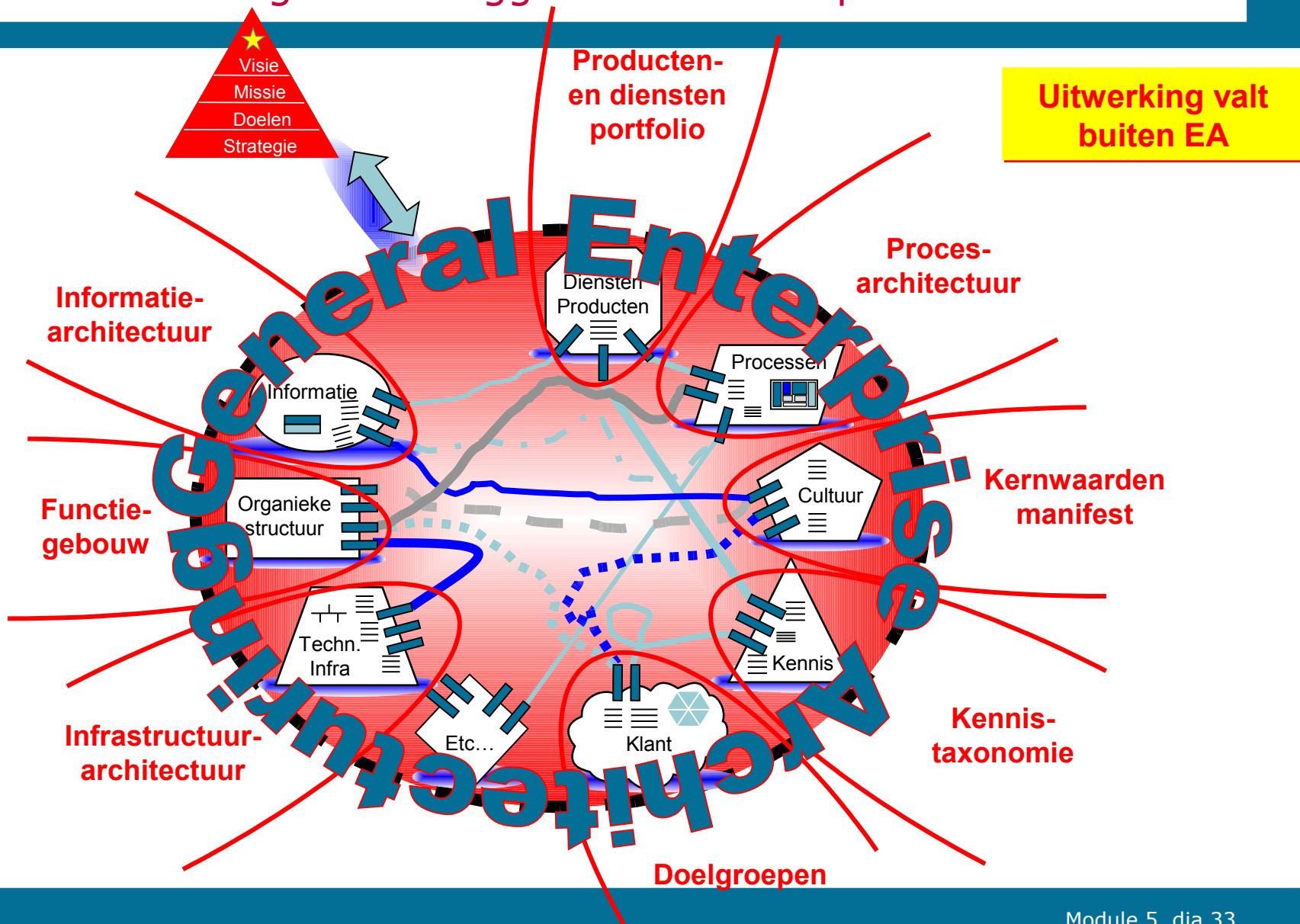
(3) Ontwikkelen samenhangend stelsel: elementen van samenhang

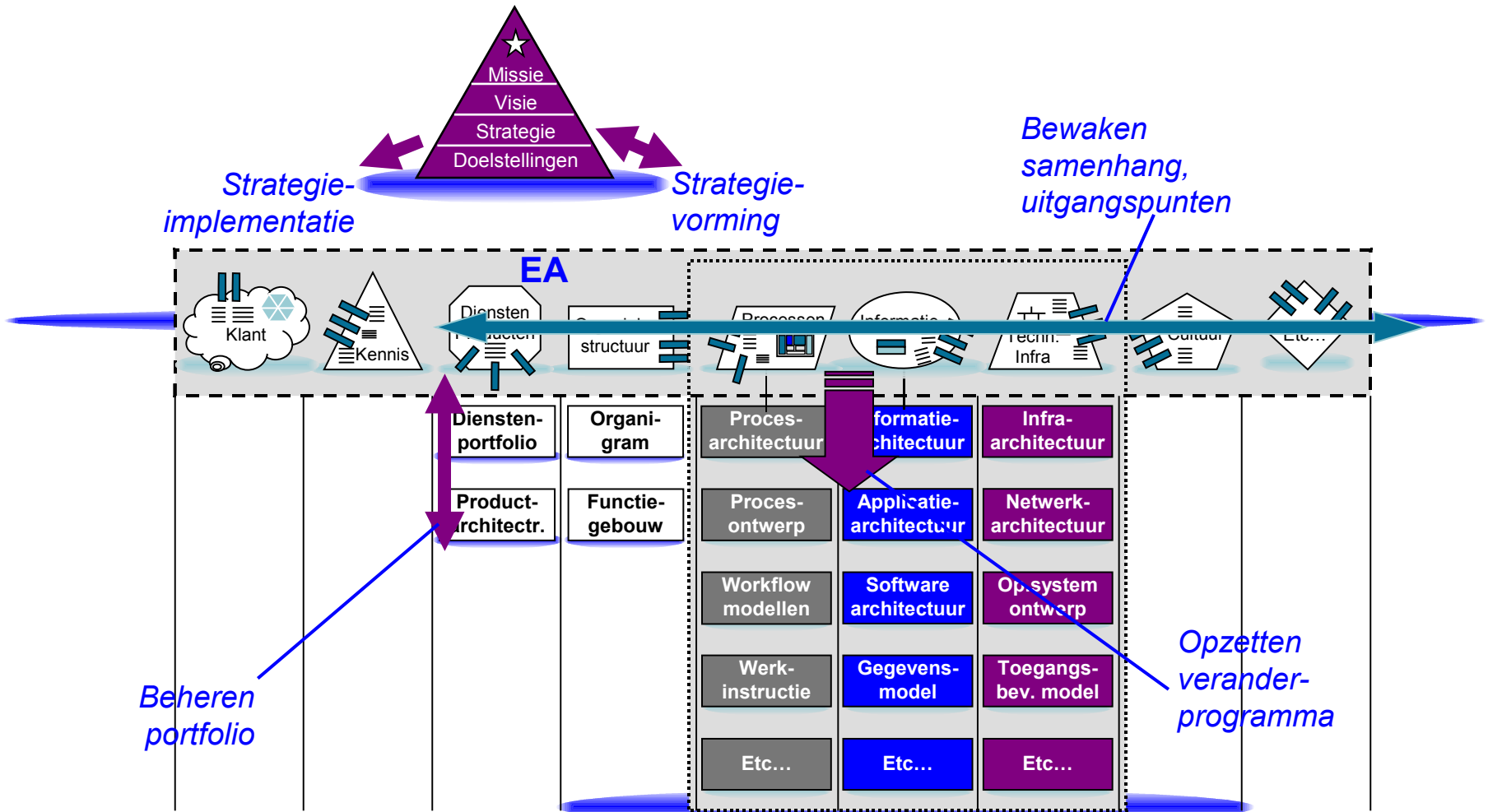
(3) Ontwikkelen samenhangend stelsel: voorbeeld

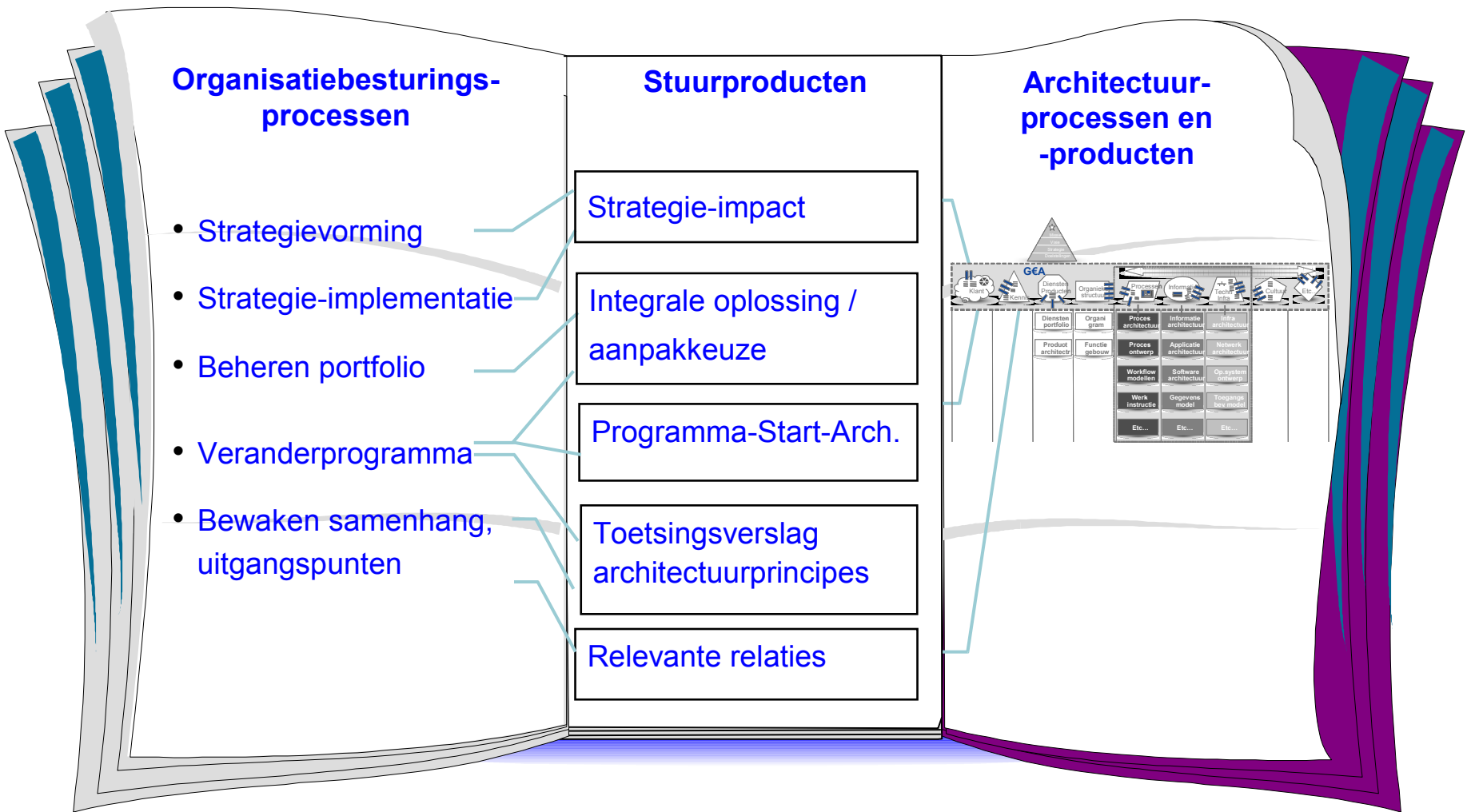
(3) Ontwikkelen samenhangend stelsel: samenhang is richtinggevend voor diepere niveaus

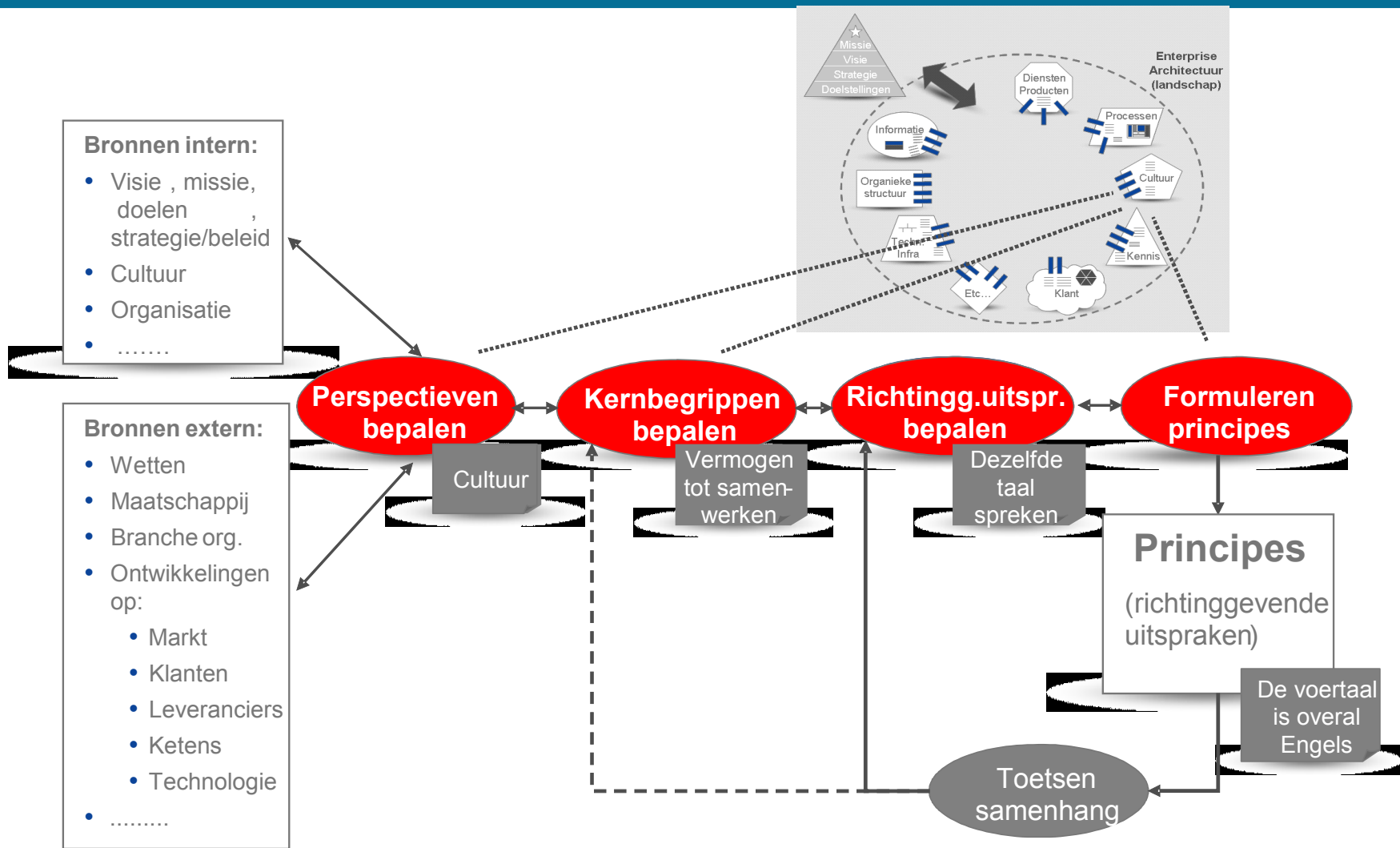
(3) Ontwikkelen samenhangend stelsel: Relatie organisatiebesturingsprocessen en architectuur

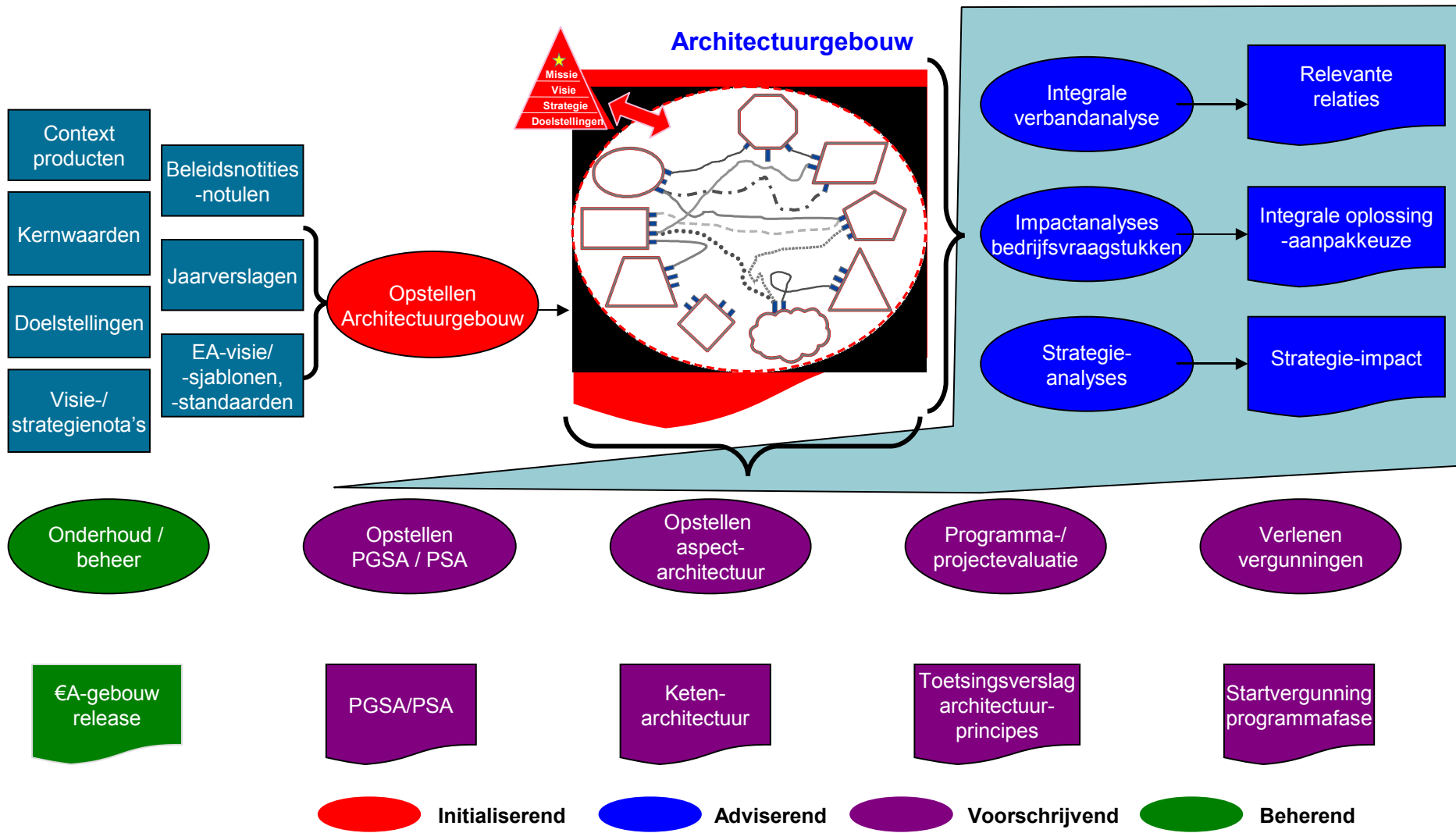
(3) Ontwikkelen samenhangend stelsel: samenhang organisatiebesturingsprocessen en architectuurproducten

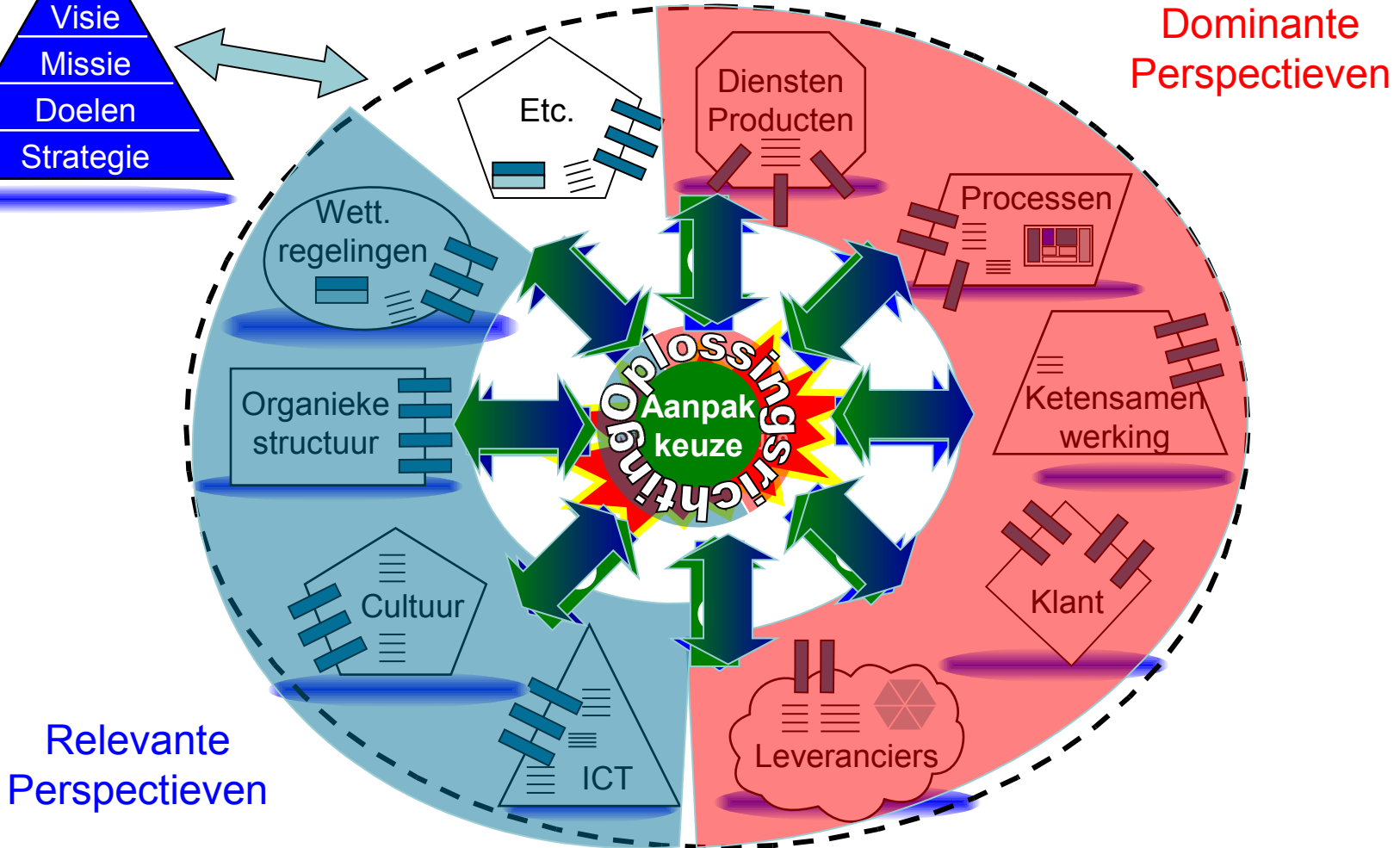
(3) Ontwikkelen samenhangend stelsel: Proces opstellen (deel)architectuurgebouw (initialiserend)

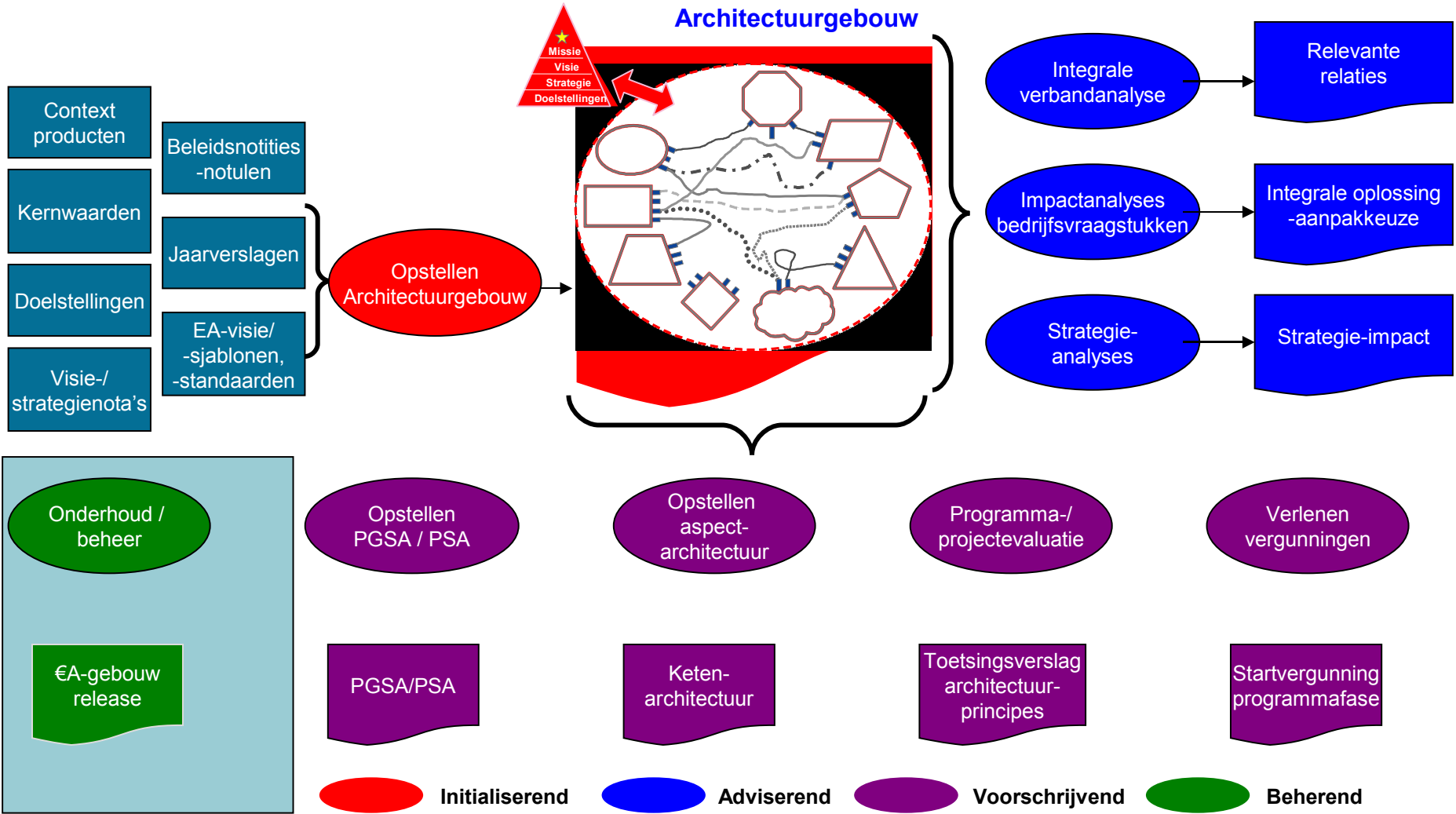
(3) Sturen op samenhang

(3) Sturen op samenhang: proces impactanalyse bedrijfsvraagstuk (adviserend)

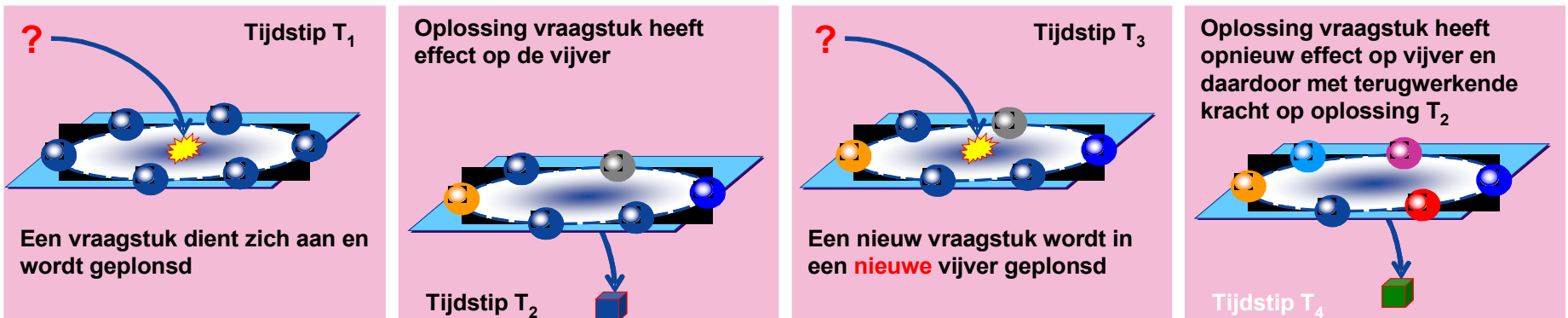

(3) Beheren samenhangend stelsel

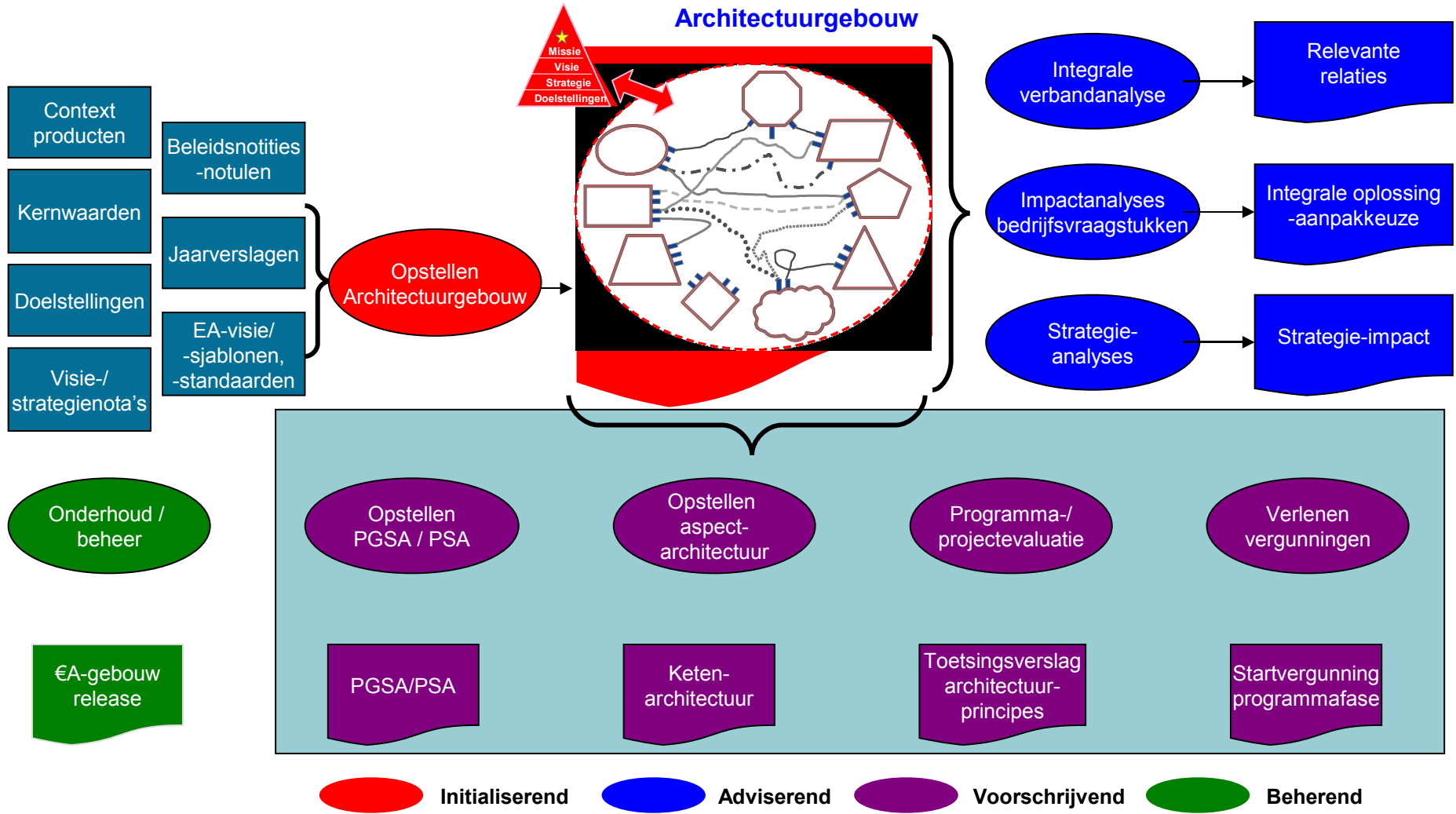

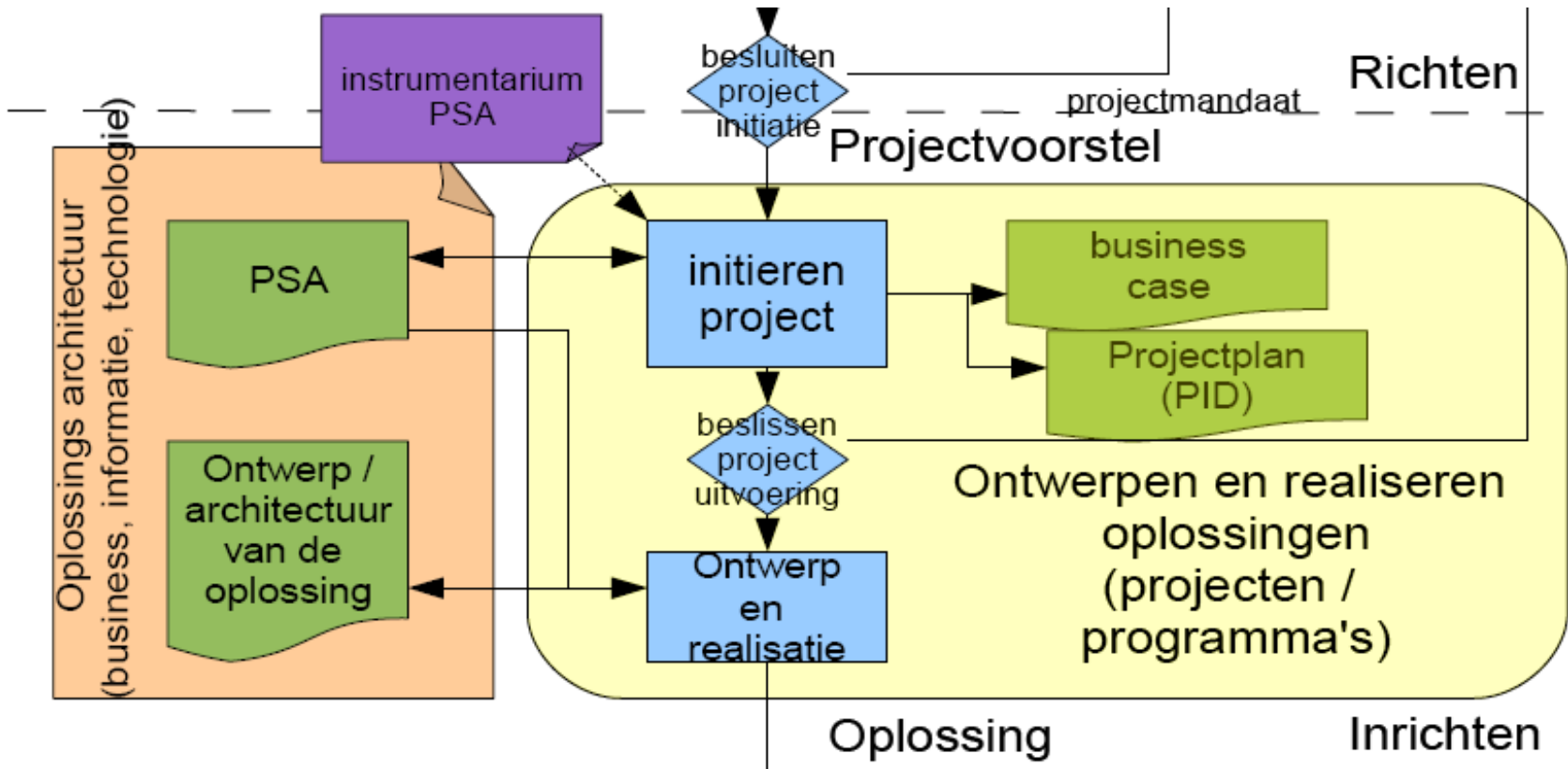
(3) Beheren samenhangend stelsel Proces beheer architectuurgebouw(carry back sturing)

(3) Transitie

(3) Transitie: Opstellen PSA

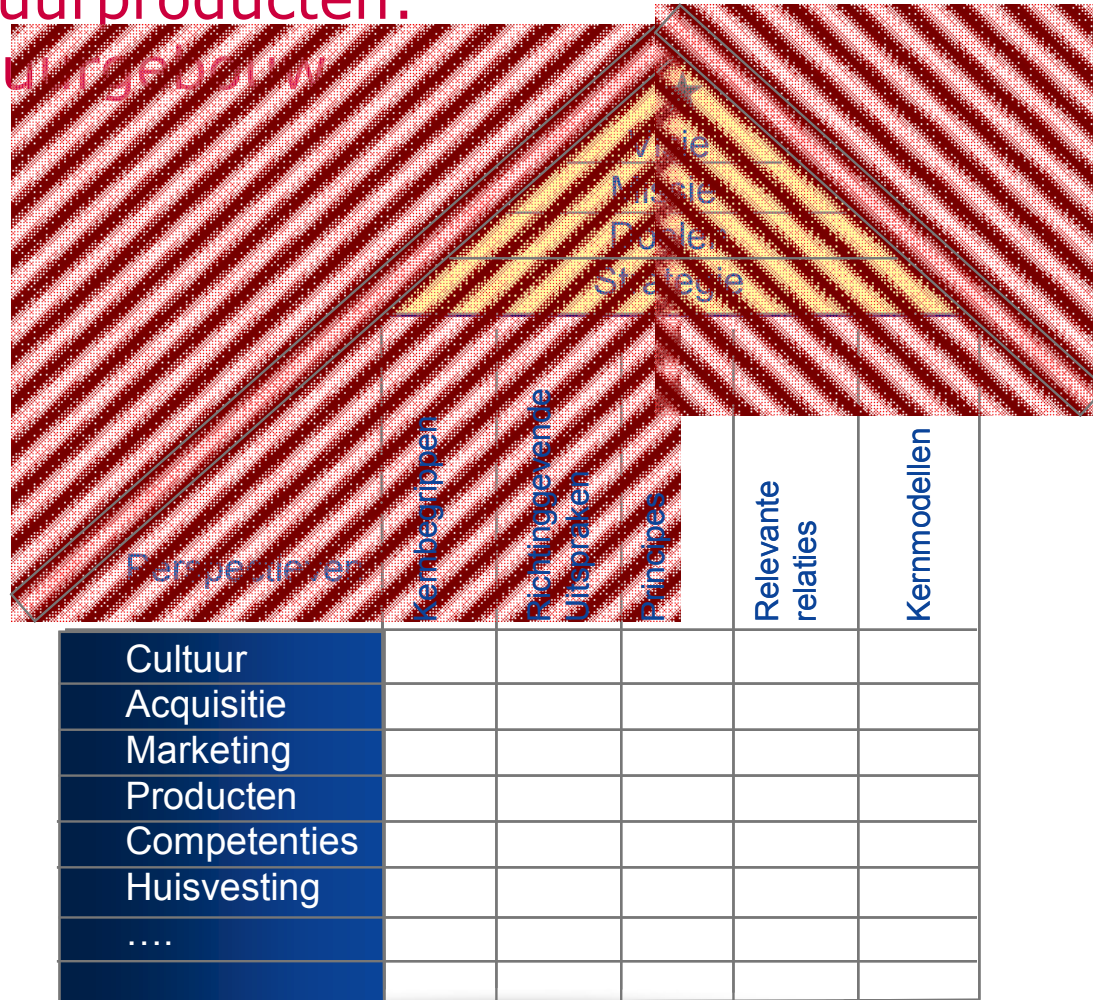
(4) Producten Enterprise Architectuurfunctie

- Architectuurgebouw
- DYA architectuurraamwerk
- Relatie tussen richtinggevende uitspraken en principes
- Sjabloon voor principes (conform TOGAF)
- Deel uitwerking DJI-raamwerk o.b.v. GEA
- Bedrijfsfunctiemodel Rijksdienst
- Kernmodel primaire bedrijfsprocessen

(4) Architectuurproducten: het Architectuurgebouw

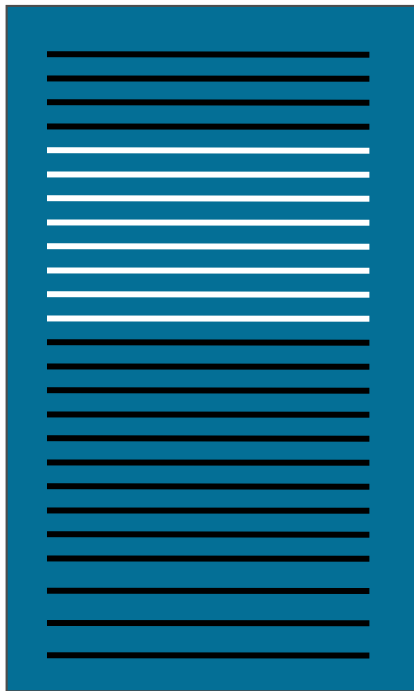
(4) Architectuurproducten: DYA architectuurraamwerk

Business-doelen								
Business rules								
Business architectuur			Informatie architectuur		Technische architectuur			
Produkt /dienst	Proces	Organisatie	Gegevens	Applicatie	Middle-ware	Platform	Netwerk	
<i>1. Algemene principes</i>								
<i>2. Beleidslijnen</i>								
<i>3. Modellen</i>								

(4) Architectuurproducten: Relatie tussen richtinggevende uitspraken en principes

Richtinggevende uitspraken

Principes
(subset van richtinggevende uitspraken)

Ongeschreven wetten

(4) Architectuurproducten: Sjabloon voor principes (conform TOGAF)

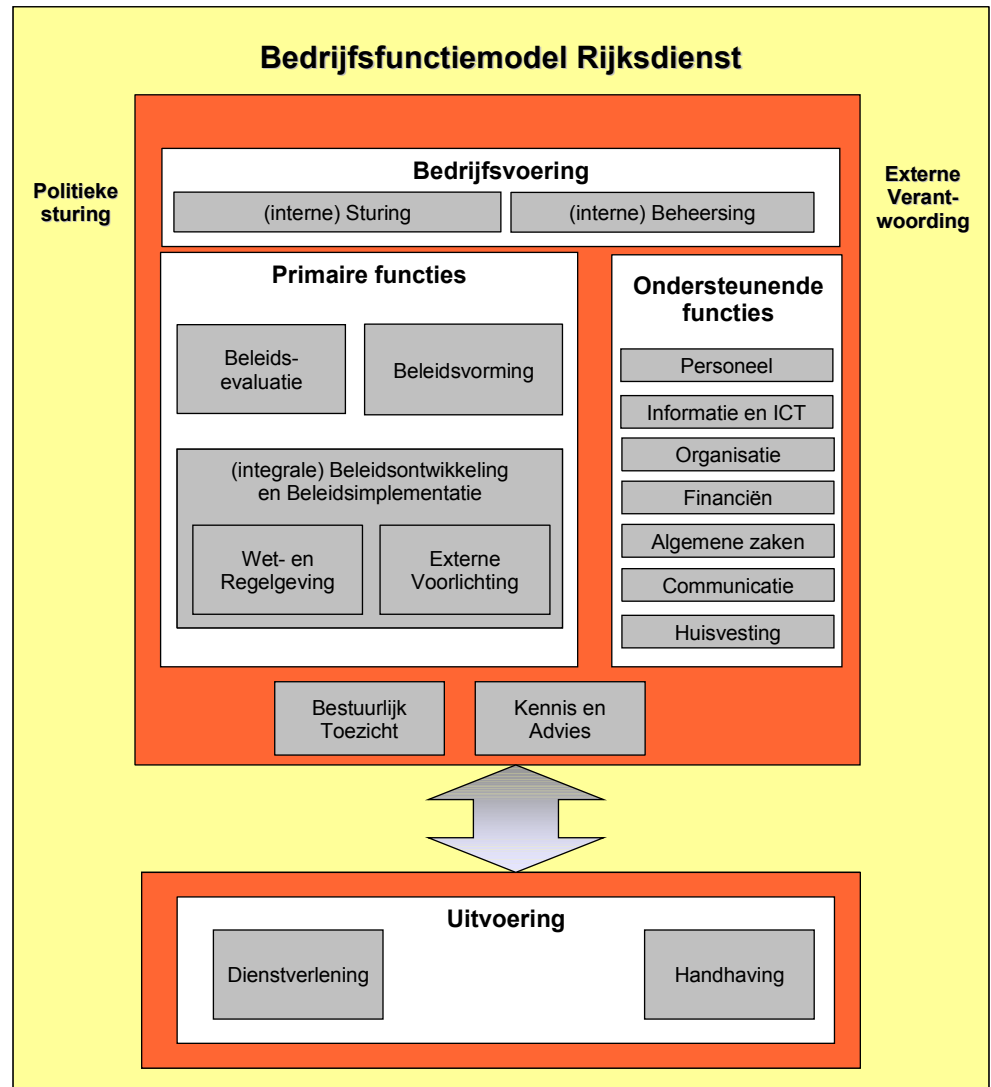
Principenaam:	xxxxxxxxxxx
Datum laatst bijgewerkt:	xx-xx-xxxx
Goedgekeurd door:	xxxxxxxxxxxxxx
Status:	in ontwikkeling/goedgekeurd/vervallen
Omschrijving:	xxxxxxx
Rationale:	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Implicaties:	1. xxxxxxx 2. xxxxxxx 3. xxxxx
Alternatieven:	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Blad 1 van x	

(4) Deel uitwerking DJI-raamwerk o.b.v. EA

Perspectief	Omschrijving perspectief	Kernbegrippen	Richtinggevende uitspraken (evt. tussen haakjes overige relevante perspectieven)	Principes (evt. tussen haakjes de Rationale)
1) Producten en diensten (P&D)	Alle voortbrengselen die DJI binnen wettelijke kaders of door het wettelijke en bevoegde gezag met haar overeengekomen afspraken tot stand brengt en door klanten worden afgenomen.	<p>a) klant (politie, etc.) = iemand die van de diensten van DJI gebruik maakt</p> <p>b) servicelevel = norm die aan de dienstverlening van DJI wordt gesteld</p> <p>c) productiemiddel = datgene wat gebruikt wordt om de P&D van DJI te realiseren</p> <p>d) ontwerp/specificaties = vermelding van de afzonderlijke onderdelen van een P of D</p> <p>e) onderhoud = het in goede staat houden van zaken</p> <p>f) wet- en regelgeving = het stelsel van (rechts)regels waaraan DJI zich dient te houden</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Functionele executie: streven naar meer doeltreffende, doelmatige en doelgroepgerichte tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen 2. Met minder geld meer produceren (efficiency maatregel) 3. Reduceren aantal producten 4. Meer standaard producten 5. Reduceren capaciteitsproblematiek 6. Makelaar in detentiecapaciteit (Nieuwe inkoop functie) 7. P&D zullen in toenemende mate onderdeel uitmaken van ketensamenwerking (ketenpartners stellen hieraan eisen) 8. DJI dient haar P&D te allen tijde te leveren (heenzenden mag niet) 9. Wij stellen ons ten doel een bijdrage te leveren aan verminderingen van recidive bij justieabelen die ze onder haar hoede heeft. 10. Tot 2010 blijft de sectorale eigenheid gehandhaafd m.b.t. P&D, staat op gespannen voet met overige uitspraken (ook sturing) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wij betrekken onze klanten actief bij het ontwerp, de levering en het onderhoud van de door ons geleverde diensten en producten. (P&D's leveren die in overeenstemming zijn met de wensen van klanten, vast te leggen in serviceniveaus) 2. Wij toetsen regelmatig of de maatschappelijke effecten van onze producten en diensten overeenkomen met de gestelde doelen (we willen weten of kader van functionele executie doelstellingen worden gehaald, t.w. veiligheidsbevordering) 3. Wij maken afspraken over de kwaliteit van al onze dienstverlening en toetsen regelmatig of wij deze afspraken (neergelegd in serviceniveaus) ook nakomen (continue streven naar verhogen klanttevredenheid en productontwikkeling) 4. Voor celcapaciteit geldt dat wij nooit neen verkopen (politiek /maatschappelijk onaanvaardbaar).

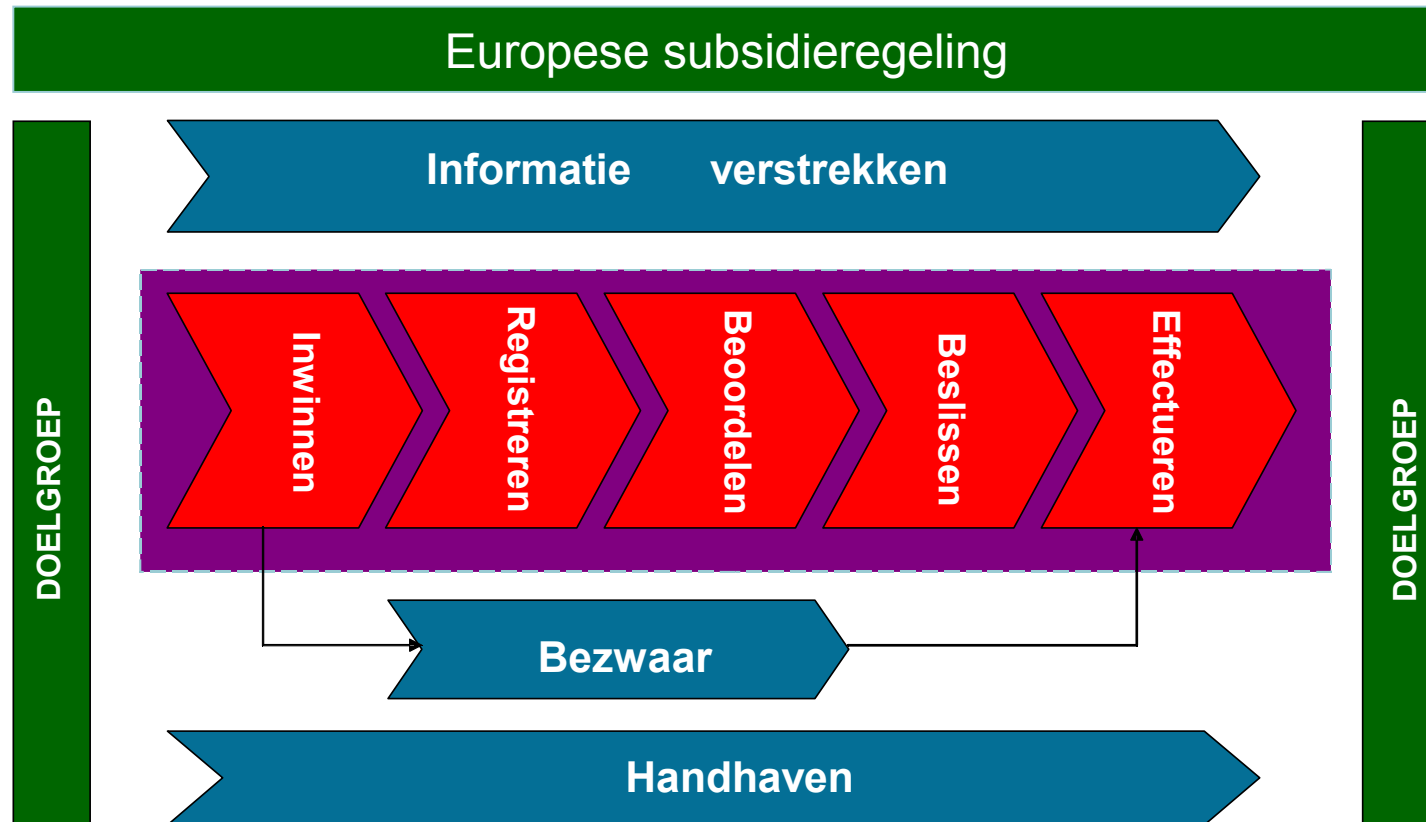

(4) Architectuurproducten: Bedrijfsfunctiemodel Rijksdienst

(4) Architectuurproducten: kernmodel primaire bedrijfsprocessen

(5) Wat ga ik hier vanmiddag mee doen?

